

«Самодержиця» району

кидає виклик усій судовій системі й навіть Президенту
» стор. 5

Мовна практика

Шість сотень волонтерів із різних країн світу навчатимуть українських дітей англійської
» стор. 2

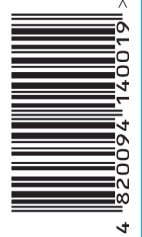
Трагікомедія в «Квадраті»

Вручено призи Каннського міжнародного кінофестивалю
» стор. 9

Україна молода

Вівторок, 30 травня 2017 року

№ 65 (5226)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 26,35 грн.
1 € = 29,50 грн.
1 рос. руб. = 0,4 грн.

Сонце замість субсидій

В Україні — бум розвитку сонячної енергетики. У тому числі зростає кількість індивідуальних «станцій» на дахах будівель, що дозволяють їхнім власникам відмовитися від дорогої «державної» електроенергії

» стор. 6

Як справжні газди, вітчизняні бізнесмени та пересічні українці не хочуть, аби сонце у нас світило просто так.
Фото з сайта freedompeople.org.ua.

Поспішіть передплатити «Україну молоду» на друге півріччя

» стор. 15

«Перейменовано кілька станцій Південно-Західної залізниці. Київ—Жовтневий тепер має назву Грушки. Київ—Московський перейменовано у Київ—Деміївський. Станцію Щорс назвали станцією Сновськ».

Інформцентр Укрзалізниці

■ ОСВІТА

Мовна практика

Шістсот волонтерів із різних країн світу навчатимуть українських дітей англійської

Ірина КИРПА

Міністерство освіти України створює на літній сезон мовні літні табори для дітей та підлітків. За три місяці літа там отримають оздоровлення та нові знання понад півтори тисячі вихованців. Навчатимуть їх учителі-волонтери з Австралії, Камеруну, Америки, Фінляндії та Єгипту. На думку столичних експертів, без знання англійської мови у сучасному світі неможливо знайти престижну високооплачувану роботу. Отож, вивчаючи мову міжнародного спілкування, українські діти отримають добрий шанс на більш якісний рівень життя.

Проект не передбачає державного фінансування. Квитки на проїзд до нового місця роботи на літній сезон англійськомовні волонтери купували самостійно, а жити будуть в українських родинах.

«Я вперше в Україні та дуже щаслива, що можу займатися улюбленою справою, — говорить учитель-волонтер із Камеруну Сивіна Фонду. — Мої українські колеги з Одещини вже попросили мене побільше спілкуватися з дітьми англійською мовою. Розповідатиму їм про свою рідну країну та про те, як деякий час подорожувала світом. Гадаю, що діти також розкажуть мені багато цікавого.

За хорошу роботу приймаюча сторона пообіцяла смачно годувати нас борщем і варениками. Я дуже дорожу повагою моїх нових друзів!».

Знаходити колег із викладацької діяльності за кордоном учителям з України допомагає соціальна мережа «Фейсбук». Великий досвід у прийомі закордонних гостей має глава Чаплинського районного осередку Ліги соціальних працівників України Олена Ращупкіна. За її словами, через інтернет можна не тільки знаходити нових друзів, а й налагоджувати ділові зв'язки.

«Тривалий час до нас приїжджали волонтери з Корпусу миру із просвітницькою місією, — розповідає Олена Ращупкіна. — Зараз іноземці не так охоче їдуть до України, бо вважають, що тут небезпечно та багато расистів. Але ми готові довести нашим друзям з інших країн, що в нас живуть найдоброзичливіші люди і що готують найсмачнішу їжу».

Фахівці Міносвіти і науки України впевнені, що добра мовна практика, яку наші школярі отримують у літніх спеціалізованих таборах, допоможе їм у подальшому житті. Цей загальнонаціональний проект розвивається вже три роки. Волонтерам, які схочуть приєднатися до ініціативи, достатньо зв'язатися з управлінням освіти або регіональним інститутом підвищення кваліфікації та повідомити про своє бажання взяти участь у проекті. ■

■ НА ФРОНТІ

«Гради» проти шкіл та лікарень

Після варварських обстрілів зруйновані будівлі Красногорівки відновлюють завдяки допомозі з усієї України

Іван БОЙКО

Місто Красногорівка поблизу окупованого Донецька стала ціллю для варварських обстрілів бойовиків упродовж неділі та понеділка. Порушуючи правила ведення війни, окупанти гатять по важливих об'єктах міста — під обстріли з «Градів» і важкої артилерії потрапили місцева школа та лікарня, а також житлові квартали. Поранено вісім мирних мешканців.

Перший жакхливий обстріл розпочався минулої неділі о 6.35 ранку і тривав до 9.00. Персонал палаючого неврологічного відділення лікарні та хворих довелось евакуювати під триваючим обстрілом.

Пізніше голова Донецької військовоцивільної адміністрації Павло Жебрівський повідомив, що будівлю відділення зруйновано на 50%! Один зі снарядів навіть влучив у карету «швидкої». Окрім лікарні, найбільших пошкоджень зазнала місцева школа №2 — снаряди пробіли дах. Після обстрілів фахівці виявили залишки більше десятка реактивних снарядів системи «Град». Через пошкодження водоводу більша частина міста залишилася без води. «У лікарні тільки встигли вставити вибиті стекла та відно-

вили роботу з надання медичної допомоги населенню, як відбувся новий вогневий наліт. Черговий варварський обстріл тих самих кварталів населеного пункту підтверджує, що бандити б'ють по життєво важливих об'єктах Красногорівки цілком свідомо та цілеспрямовано і що для них не існує ніяких законів гуманізму та правил ведення війни», — йдеться у заяві Спільного центру з контролю та координації припинення вогню.

«Це просто жах. Від вигляду школи зараз заплачу, насправді мене це так засмучує. Це моя найулюбленіша, найрідніша школа. Слава Богу, дітки довчилися. Все, розірвали її в пух і прах», — говорять місцеві мешканці Красногорівки в авторському відео, яке зняли на телефон за наслідками обстрілів.

У ніч на понеділок, з 2-ї до 3-ї ночі, ворог знову обстріляв Красногорівку зі ствольної артилерії калібру 152 мм. Цього разу окупанти переважно цілили по позиціях ЗСУ поблизу міста. На щастя, ніхто з українських воїнів не постраждав, повідомляють у штабі АТО. Водночас упродовж понеділка рятувальники (переважно верхолази) розбирали залізобетонні конструкції пошкоджених будівель і намагалися полагодити пошкодже-

■ А ТИМ ЧАСОМ...

Українська сторона Спільного центру з контролю та координації заявляє, що представники ОРДО хочуть спекулювати на ситуації з Донецькою фільтрувальною станцією на Мінських переговорах.

Як передає прес-центр штабу АТО, днями в окупованому Донецьку відбувся «круглий стіл» на тему «Донецька фільтрувальна станція на межі повної зупинки», за результатами якого сепаратисти хочуть у Мінську звернутися до світової спільноти з інформацією про загрозу виникнення екологічної та гуманітарної катастрофи через ситуацію, що склалася на станції.

І це при тому, що саме бойовики систематично обстрілюють Донецьку фільтрувальну станцію вже майже три роки поспіль.

ний каналізаційний колектор. Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко повідомив, що для відновлення приватного сектору Красногорівки звернулися до сусідніх областей щодо надання допомоги будівельними матеріалами.

Загалом упродовж минулої неділі окупанти здійснили 48 обстрілів позицій ЗСУ на різних напрямках східного фронту, поранень зазнали сім захисників України. ■

■ ТАРАС ЗДОРОВИЛО

У Міщанському районному суді Москви завершилося судове слідство у справі Наталії Шаріної — экс-директора Бібліотеки української літератури в столиці РФ. Їй висунули остаточні обвинувачення, інкримінуючи порушення російського законодавства за статтями про розпалювання ненависті й ворожнечі, а також розтрату коштів у сумі 3,5 млн. рублів. Учора прокуратура вимагала для обвинуваченої шість років ув'язнення. Втім «гуманний» Міщанський райсуд призначив наступне слухання у справі на 23 листопада.

Оллі у вогонь своєю суперечливою інформацією, відмінною від офіційної, підлило й «джерело в правоохоронних органах», яке повідомило російському агентству «Інтерфакс»: «Справа щодо Шаріної може бути закрыта за рішенням прокуратури як така, що порушена безпідставно», додавши, що зібрати докази й інкримінувати їй поширення екстремістської літератури складно, адже в бібліотечних фондах можуть зберігатися книги різного змісту, питання в тому, як здійснюється доступ до них.

Нагадаємо, що репресії проти бібліотеки

за надуманими приводами почалися ще в далекому 2010 році: тоді з читального залу вилучили дитячий журнал «Барвінок» за нібито зображення прапора «Правого сектору» і сім книжок Дмитра Павличка. А восени 2015 року в рамках кримінальної справи п'ятирічної давнини слідчі провели спершу обшук удома в очільниці української бібліотеки в Москві, вилучивши книгу-збірник досліджень про Голодомор, видання Оксани Забужко, кілька примірників газети «Час руху» від 2011 року та грамоти від колишніх керівників України, а вже потім нагрянули «маски-шоу» до бібліотеки.

Як повідомив нині адвокат Наталії Шаріної, під час перевезення з відділу поліції в ізолятор тимчасового утримання 29 жовтня 2015 року экс-директор отримала серйозну травму хребта.

Наталія Шаріна й надалі перебуватиме під домашнім арештом. Тим часом правозахисний центр «Меморіал» визнав Шаріну політ'язнем.

Додамо, що наразі української бібліотеки у Москві фактично не існує, адже нещодавно увесь її архів із 52 тис. книг вивезли в «новий культурний центр», який розраховано лише на 12 тис. книг. ■

■ ПОЛІТВ'ЯЗНІ

Книжковий арсенал не горить

Екс-директорка української бібліотеки в Москві залишиться під домашнім арештом до осені

Наталія Шаріна в «обіймах» путінської феміди. Фото з сайта gordonua.com.

■ ІНЦИДЕНТ

А в Одесі — Лобода...

Співачці, яка виступає в Росії, довелося рятуватися втечею від розлюченого натовпу патріотів

Активісти вимагають від співачки чіткої громадської позиції. Фото з сайту rbc.ua.

Ірина КИРПА

Радикально налаштовані активісти громадських організацій вимагали перед початком концерту позбавити Світлану Лободу громадянства України та притягнути до відповідальності за співпрацю з Росією у період військових дій на Донбасі. Перелякані організатори концерту в Одесі були змушені поспіхом скасувати його та ретируватися з міста по Чорному морю на катері.

Стихийний мітинг спалахнув

у курортному районі Одеси Аркадія, біля елітного нічного клубу «Ібіца», де планувала свій виступ Лобода. Поліцейські зафіксували кілька повідомлень про мінування концертного залу, а також склали адміністративний протокол про масові заворушення із застосуванням димових шашок і петард. Протестувальників довелося втихомирювати за допомогою кийків та слезозогінного газу.

«Лобода регулярно виступає в Росії, відмовляється визнати факт російської агресії в Україні

та підтримує російських артистів, яким заборонили в'їзд до нашої країни через виступи на окупованих територіях, — заявив один з ініціаторів стихійної акції протесту, представник організації «Правий сектор» Сергій Стерненко. — Крім того, вона зверталася до телеглядачів в ефірі одного з популярних у Росії ток-шоу та висловила відверту підтримку бойовикам, які воюють проти України».

Зазначимо, що ніяких заборон на проведення культурно-масових заходів від місцевої влади Одеси не було. Ще до початку концерту на майданчику біля клубу зібралося кілька тисяч людей, багато хто з них прийшов разом із дітьми.

За кілька днів до концерту Світлани Лободи радник начальника одеських «надзвичайників» Руслан Форостяк звернувся через соціальні мережі до шанувальників співачки з проханням не влаштовувати провокацій. «Плани окремих радикальних груп пікетувати концерт суперечать закону України, — апелював Руслан Форостяк уже до іншої сторони. — Світлана Лобода є нашим співвітчизником, отже, ніхто не має права фізично блокувати її концертну діяльність та обмежувати її права в нашій демократичній країні».

Незважаючи на досить агресивні дії з боку радикально налаштованої молоді, ніхто з хуліганів не був притягнутий «силовиками» до відповідальності. Представники правоохоронних органів Одеси склали тільки один протокол за статтею «Дрібне хуліганство».

Через повідомлення про замінування зали концерт Світлани Лободи в Одесі скасували. ■

■ СТОЛИЦЯ

Як тебе захистити?..

Активісти протестують проти незаконної забудови Києва

Олена КАПНИК

За останні десятки років українська столиця переживає нелегкі архітектурні часи. Історична частина міста, і спальні райони забудовуються хаотично та навіть не зовсім цивілізовано. Місто втрачає своє красиве архітектурне обличчя. Біля старих будинків височіють сучасні багатоповерхівки. Відтак фасади історичних будівель часто не витримують такого сусідства, кажуть архітектори.

Не задоволені від такого сусідства і кияни. У День Києва вони розпочали ходу «Як тебе захистити, Києве мій?», щоб протистояти незаконній забудові Києва. Ініціатором виступило об'єднання громадських організацій «Київське Віче». Із Софійської площі активісти спустилися на Андріївський узвіз, пройшли між старими будинками до Гостинного двору, а звідти — до Поштової площі. Зараз у центрі столиці розпочали зносити перлину Подолу на Межигірській, 33, кажуть організатори. Перед цим знесли «Будинок з ромашками» на Златоустівській, 35 та пам'ятку на Хмельницького, 12-14

«Наше улюблене місто, спотворене хаотичною забудовою, щодня втрачає своє колись неповторне історичне обличчя. Одним за одним зникають дорогі нашим серцям київські стародавні будинки. Їх нахабно і, головне, абсолютно безкарно доводять до руйнування, підпалюють

та трощать із подальшою забудовою ділянки черговим багатоповерховим монстром — і це все на очах у влади та правоохоронних органів!» — розповідають організатори заходу.

За словами громадської активістки, екс-депутата Київради Олени Терещенко, новий генеральний план міста ще не затверджено. «Законодавство щодо охорони культурної спадщини дуже недосконале, також є проблеми з нормами державно-приватного партнерства. Треба зробити так, щоб людям було вигідно реставрувати історичні будівлі. Наприклад, надавати їх у безкоштовне користування в обмін на реставрацію за проектом із затвердженими жорсткими умовами. Або частину надавати в користування інвестору, частину — місту. При всіх недоліках законів про охорону пам'яток, якби вони виконувалися, ми не мали б проблем. Правоохоронні органи не працюють. Є тотальна безкарність і доведення пам'яток до руйнації», — розповідає Олена Терещенко.

Крім того, не задоволені активісти святковими дійствами на Софійському майдані. Після подій Революції гідності там відбувається багато заходів із використанням підсилювальної апаратури. За словами активістки, це суперечить законодавству з охорони культурної спадщини і не узгоджується з відповідальними установами. ■

■ ПРОФЕСІЯ

Мить журналістської весни

Сім десятків років українській медіа-освіті

Руслана НОВИЦЬКА

Цьогоріч Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка відзначав одразу відразу два ювілеї: 70 років в Україні загальною та в КНУ зокрема вивчають медіа-освіту, а ще й відбувся 50-й фестиваль «Журналістська весна», який збирає випускників.

Організаторами «Журналістської весни» — заходу, який проходить у стінах Інституту журналістики, що став правонаступником раніше

профільного факультету, — є студенти, які самостійно складають програму фестивалю, запрошують гостей, друкують лімітовані випуски газет, шукають спонсорів, сприяють усуненню бар'єру між педагогами та майбутніми профі.

Ювілейна «Журналістська весна» тривала лише впродовж одного дня, хоча зазвичай продовжується впродовж тижня. Але цей день був насичений подіями. З десятої ранку в корпусі по вулиці Мельникова, 36 по-

чали збиратися студенти поточних курсів, випускники та викладачі. Гостям було запропоновано пригоститися свіжою випічкою на благодійній ярмарці, переглянути архівні дитячі та студентські світлини викладачів і відомих випускників Інституту, узяти участь у професійних медіа-майстернях і курсах, переглянути виставку творчих доробків викладачів. У холі на першому поверсі розстелили червону доріжку, прикрасили залу яскравими повітряними кульками, встановили стенди

для фото- та автографесей. А на завершення усіх чекав приємний подарунок — торт від головного кухаря Інституту.

За прикладом західних університетів, Інститут журналістики сприяв появі на світ Асоціації випускників — платформи, що сприяє комунікації між різними поколіннями студентів, допомагає роботодавцям знаходити потенційних працівників медійної галузі, створювати, поліпшувати та поширювати нові проекти й ідеї.

Деканат на чолі з Володимиром Різуном вітав гостей зі святковим днем, проводив вручення нагород та відзнак. Студенти демонстрували таланти на сцені: танцювали вальс, виконували музичні та вокальні номери. ■

■ НЕБЕЗПЕКА

Смертельний спайс

Один студент помер, а другий потрапив до лікарні через куріння забороненої наркотичної речовини

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харків

До неприємних хлопців «швидку» у Харкові викликали вночі. Один із них уже був мертвий, а другого з сильним отруєнням відвезли до лікарні. Наразі за його життя борються медики. «На місце події виїжджала слідчо-оперативна група Київського райвідділу поліції, — повідомила прес-служба відомства. — З'ясовано, що студентів одного з харківських вузів незнайомий чоловік пригостив спайсами. За попередніми даними, в обох випадках лікарі діагностували сильне отруєння наркотичними речовинами. Наразі події за-

рестровані у журналі єдиного обліку правопорушень. Слідчими вирішується питання щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань».

Хлопцеві, що помер, було лише 18 років. Товариш — на рік старший. Речовина, яку вони курили, є різновидом сумішей наркотиків рослинного походження та синтезованої марихуани — каннабіноїду. Останній компонент суворо заборонений у багатьох країнах світу. Шість років тому до цього табу приєдналася й Україна, проте за час, що минуло, було зафіксовано кілька випадків отруєнь, у тому числі й смертельних. ■

■ КРИМІНАЛ

Тримайте себе в руках

Оголосили підозру п'ятьом дівчатам, які били неповнолітніх у Чернігові

Людмила НІКІТЕНКО

За фактом резонансної справи з публічним побиттям неповнолітніх поліція та прокуратура оголосили про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень п'ятьом учасницям конфлікту.

«Малолітні дівчата, які публічно принижували та били своїх жертв, фільтуючи все на камери, не думали про наслідки своїх дій.

Однак спрацював принцип невідворотності кримінальної відповідальності, відповідно до якого особи, в протиправних діях яких є склад злочину, повинні нести відповідальність», — розповідають «УМ» у прес-службі Чернігівської обласної поліції.

Правоохоронці кажуть, що їм уже відомо про три факти, в яких фігурують п'ять неповнолітніх дівчат, але розслідування поки що триває в рамках одного кримі-

нального провадження.

«Відео публічного побиття школярюк викликало неабиякий резонанс у суспільстві. Зокрема, у присутності своїх знайомих дівчата двічі знущалися зі своїх жертв біля торгового центру в Чернігові, а одного разу побили дівчинку біля під'їзду», — розповідають у чернігівській поліції. І додають, що поліція встановила особи всіх учасників інциденту. Йдеться не лише про тих, хто бив дівчину, а й про свідків, які не припинили знущання.

Наразі, наголошують поліцейські Чернігова, під процесуальним керівництвом прокуратури вони розслідують кримінальне провадження за частиною 2 статті 296 Кримінального кодексу України (хуліганство, вчинене групою осіб), яке карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк до чотирьох років. ■

Руслан Бортник
політолог

«Луценко, з одного боку, людина досить відверта. З іншого — тісно пов'язана з нинішніми політичними елітами, які вже продемонстрували свою певну неефективність в управлінні державою».

■ НОВИНИ ПЛЮС

Янукович на суд без Луценка не піде

Захист экс-Президента Віктора Януковича вимагає, щоб у судових засіданнях щодо його державної зради брав участь Генеральний прокурор Юрій Луценко. Про це в ході судового засідання Оболонського райсуду Києва у понеділок заявив адвокат Януковича Віталій Сердюк. «Захист вважає, що участь прокурорів у суді необхідна для принципу змагальності. Юрій Віталійович Луценко не з'явився. Ми просимо вжити відповідних заходів і призначити засідання після явки Луценка», — сказав він. Головуючий суддя, у свою чергу, зазначив, що суд направить відповідний запит до ГПУ.

Крім того, адвокат наполягає на тому, що сам Янукович не отримував повістки до суду. «Я планував подати до Оболонського суду заяву, безпосередньо підписану Віктором Януковичем — це заява про застосування вимог Європейської конвенції про взаємну правову допомогу: на даний момент не отримано виклик нашим клієнтом про участь у цьому судовому засіданні, на даний момент не спрямований, як це передбачено цією конвенцією, запит про надання міжнародної допомоги. Це призводить, безумовно, до неможливості участі Віктора Януковича, до неможливості визнання зібраних під час судового розгляду доказів належними та допустимими», — підкреслив Сердюк.

Тим часом сам Янукович просить Оболонський райсуд Києва звернутися до міністерства юстиції Росії для надання йому права на участь у судовому засіданні. «Я готовий і бажаю брати участь у судовому розгляді. Я повністю підтримую органи клопотання, яким я просив судові органи забезпечити моє право на доступ до правосуддя», — йдеться в заяві экс-Президента. «Я вимушено перебуваю на території РФ, і це є поважною причиною для неявки в суд. Наполягаю на необхідності забезпечення моєї участі через міжнародну правову допомогу, як це передбачено законодавством», — зачитав заяву Януковича його адвокат.

Через застаріле пенсійне законодавство Україна втрачає мільярди

Через відсутність накопичувальної пенсійної системи економіка втратила майже 90 мільярдів гривень. Про це заявив заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики Юрій Соловей (БПП). «Від того, що ми не ввели накопичувальну систему, за останні десять років українська економіка втратила близько 90 млрд. грн.», — наголосив він. За словами депутата, зважаючи на те, що курс гривні за цей час був різним, втрати дорівнюють приблизно десяти мільярдам доларів. «Це майже стільки, скільки ми залучили від МВФ за програмою EFF», — сказав народний депутат.

Якщо ввести накопичувальну пенсійну систему з 2018 року, то, за його розрахунками, від громадян, яким сьогодні до 35 років, протягом десятиліття вдасться залучити понад 500 млрд. грн. Ці кошти можна направити за кількома напрямками з гарантованою доходністю, вважає депутат. Перший — вкласти їх в облігації внутрішньої державної позики з подальшим спрямуванням у реальний сектор, в інвестиційні проекти. Другий — покласти їх на депозити в держбанках, але винятково з тим, щоб потім ці кошти, знову ж таки, потрапили у реальний сектор у вигляді довгострокових кредитів. Третій напрямок — підтримка підприємств державної власності. Депутат також зазначив, що у нас є необхідна законодавча база для впровадження накопичувальної пенсійної системи, але вона не була застосована через норму про те, що таке введення можливе лише за умови бездефіцитного Пенсійного фонду. ■

■ КАЗУС

Сталін на лаві підсудних

Навіщо Генпрокуратура оформлює підозри колишнім керівникам СРСР?

Наталія ЛЕБІДЬ

Колись, іще до Революції гідності, майбутній (на той час) Генпрокурор Юрій Луценко говорив про те, що в кожному з українців і досі «сидить» Сталін. «Виганяти демонів» теперішній очільник ГПУ почав у цікавий спосіб, оформлюючи підозру у скоєнні злочину на Сталіна та Берію. Йдеться про депортацію кримських татар, до якої доклали рук згадані діячі. Проте подібний досвід (зі звинуваченням Сталіна) вже мав місце кілька років тому. Окрім того, такі ініціативи мимоволі налаштовують на оцінювання результатів по актуальніших на сьогодні справах — по розстрілах на Майдані, антикорупційних провадженнях тощо. І баланс тут не на користь Генпрокуратури, що грається у відновлення історичної справедливості. Втім про все по порядку.

Як і навіщо?

Отже, українська прокуратура Криму підписала повідомлення про підозру Йосипу Сталіну та Лаврентію Берію в насильницькому масовому переселенні в 1944 році кримських татар та представників інших національних груп із території Кримської АРСР, повідомляє прес-служба ГПУ. Виявляється, що прокурори півострова займалися пошуком доказів відповідальності мертвих вождів СРСР за події тих часів. І віднайшли-таки чимало матеріалів, заявляє прокурор Криму Гюндуз Мамедов. Згідно з повідомленням, слідство встановило понад 250 сімей потенційних потерпілих. Як свідків і потерпілих допитано 63 людини, з яких — 45 жителів анексованої Росією Криму.

Робота почалася ще у грудні 2015-го. І хоча з моменту злочину пройшло 73 роки, свідків стає все менше, а Росія відмовляється допомагати українському слідству, прокурори все ж сформулювали підозру в скоєнні геноциду стосовно кримських татар. Дата для її оголошення обрали символічна — 18 травня, місце офіційне — Генеральна прокуратура України. Серед учасників події — сам Юрій Луценко, а також свідок депортації Ельміра Ішмуратова та лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемільев. У їхній присутності представник прокуратури Автономної Республіки Крим Світлана Блудова підписала підозру. А згадуваний вище Гюндуз Мамедов в інтерв'ю виданню «Крим. Реалії» прокоментував це так.

«Ми переслідуюмо одну мету — відновлення історичної справедливості: реабілітація потерпілих і встановлення юридичного значущого факту. Результатом розслідування має бути встановлення факту, в тому числі винуватість чи невинуватість особи, на підставі повного, об'єктивного, всебічного розслідування всіх наявних доказів», — говорить він. І додає: «Геноцид відноситься до злочинів, які не мають термінів давності. Українське національне законодавство дозволяє розслідувати кримінальне провадження навіть щодо тих осіб, яких уже немає серед живих».

І хоча все, що говорить Мамедов, правильно та справедливо, Луценка з його ініціативою інтернет узв'яз на клини. Щоправда, за Генпрокурора вступився блогер та політолог Кирило Сазонов. Як висловився Сазонов, йому хотілось би зупинити маячня, що мчить на всіх парах, і попросити критиків і коментаторів прочитати матеріали справи. Сталіна, пише він, ніхто заочно в тюрму не посадить, а от визнання факту депортації злочинним створює дуже цікаву базу для позовів щодо власності (зокрема, щодо землі), що, в першу чергу, дуже важливо для європейських судів. От тільки певний прецедент уже мав місце, й про нього — далі.

Луценко з Ельмірою Ішмуратовою та Мустафою Джемільєвим.

Відмотусмо плівку назад

13 січня 2010 року Апеляційний суд Києва під головуванням судді Віктора Скавроніка розглянув кримінальну справу щодо організаторів Голодомору в Україні, спрямовану до суду Генпрокуратурою за підписом тодішнього заступника голови ГПУ Миколи Голомші і розслідуваної силами СБУ часів Валентина Наливайченка.

В основу рішення суду було покладено обвинувальний висновок, у якому Йосип Сталін, В'ячеслав Молотов, Лазар Каганович, Павло Постишев, Станіслав Косіор, Влас Чубар та Мендель Хатаєвич були визнані винними в організації в 1932—1933 роках на території УРСР геноциду українців. 21 січня 2010 р. рішення суду набуло чинності. Голова СБУ Наливайченко тоді заявляв, що рішення суду відкрило шлях для компенсації постраждалим. Щоправда, ніхто ні копійки так і не отримав.

Водночас Євген Джурашвілі, онук Йосипа Сталіна (помер 22 грудня 2016 року в Москві) звернувся до Генеральної прокуратури України з проханням порушити кримінальну справу проти співробітників СБУ, які вели справу, і судді, який ухвалював рішення. До речі, суддю Скавроніка відразу ж після цього рішення звільнили. Як він вважає, саме за справу про Голодомор.

Нинішня справа про депортацію кримських татар нагадує засудження Голодомору, яке мало місце у 2010-му. Що спільного? Декілька моментів. По-перше, є запинання до самої процедури засудження. Закон зворотної сили не має, а це означає, що інкримінувати злочин за статтею Кримінального кодексу України особі, котра померла за півстоліття до ухвалення такого кодексу, є нонсенсом. На це вказував і Леонід Кравчук — ще під час підготовки справи про Голодомор.

«Нікого не може бути визнано винним у вчиненні будь-якого міжнародного правопорушення на підставі будь-якої дії чи бездіяльності, які на час їхнього вчинення не становили кримінального правопорушення, згідно з національним законом або міжнародним правом», — йдеться в 7-й статті Європейської конвенції 1950 року. Іншими словами, як би не хотілося сьогоднішнім чиновникам отримати політичні дивіденди та розставити певні історичні акценти (цілком правильні та потрібні!), повагу до закону все ж ніхто не скасовував.

По-друге, самі прецеденти «суду над

мертвими» відносяться до дуже давніх часів, які навряд чи можуть стати зараз за приклад. Один із найвідоміших процесів цього стибу — над Олівером Кромвелем, якого буквально викопували із землі. Йосипа Сталіна ніхто, безперечно, не стане видлубувати з-під кремлівської стіни, але й підозру йому не вручать. Ані йому самому, ані його родичам, які здебільшого померли або (якщо говорити про більш далеких нащадків) перебувають за кордоном. Тоді навіщо було працювати над її оформленням?

Третій момент торкається практичної користі від такого кроку ГПУ. Якщо компенсувати збитки постраждалим від депортації має Російська Федерація — як правонаступниця СРСР — то зрозуміло, наскільки наївним, ба навіть недолугим є розрахунок на те, що подібні компенсації коли-небудь будуть отримані. Однак, можливо, підозра Сталіну та Берію має вагу для міжнародних судів?

Власне, Гюндуз Мамедов саме на це й вказує: «Ця справа підпадає під юрисдикцію міжнародного кримінального суду. Я не виключаю, що вона може бути розглянута в міжнародному трибуналі. Міжнародне кримінальне право тим і відрізняється від публічного міжнародного права, що суб'єктом його регулювання є людина, яка вчинила діяння, а не держава, не влада. І документування, встановлення винних осіб є необхідним процесом».

Проте Україна не завершила на сьогодні розпочаті раніше міжнародні суди, що торкаються анексії Криму та ситуації на сході країни. Силами якої команди правників просуватиметься на міжнародний рівень тематика цієї справи? (І принагідно питання: а як же бути з рішенням суду щодо Голодомору? Тодішня ухвала виглядає на даний момент забутою).

І остання ремарка. Ризикуючи бути надто банальними та передбачуваними, все ж зауважимо, що Генпрокуратура під керівництвом Юрія Луценка відповідальна передусім за розслідування злочинів, сучасниками котрих вона є. І таких злочинів у нас, на жаль, не бракує. Як в економічній та політичній царині, так і в суто кримінальній. Чи не краще скерувати увесь свій запал саме туди? Й поменше думати про пролонгацію свого перебування на посаді та про заробляння бонусів на найбільш трагічних та жахливих сторінках нашої історії? ■

■ СКАНДАЛ

«Самодержиця» району

кидає виклик усій судовій системі й навіть Президенту

Олександр МИХАЙЛЮТА

«Президент» Києво-Святошинського району Київської області (в миру — голова РДА) Мирослава Смірнова своїм свавіллям не тільки поставила під загрозу імідж Петра Порошенка, а й фактично працює на його поразку на майбутніх виборах. Адже саме вона створила прецедент державного перевороту районного масштабу.

«Рукоположення» від заколотників

Нагадаємо: у номері від 18 травня «УМ» оприлюднила інтерв'ю народного депутата чотирьох скликань, голови Партії захисників Вітчизни Юрія Кармазіна «Вся влада... гадам?» щодо державного перевороту районного масштабу в Києво-Святошинському районі. Там у результаті неправомірних дій, які «кришувала» все та ж голова РДА Смірнова, посаду голови районної ради захопив такий собі пан Гедульянов. А 26 травня Святошинський суд м. Києва розставив у цій справі всі крапки над «і»: поновив на посаді голови районної ради Олександра Тигова, людину порядну, принципову, яка раніше чесно вела бізнес і в жодних владних структурах участі не брала. Його й «зіпхнули» у незаконний спосіб минулої осені, аби не заважав корупційним схемам «президента» району Смірнкової. І ось — праведне слово сказав суд. Причому в ухвалі сказано, що його поновлено на посаді «негайно». І що ж? Ніхто й не збирався в нашій державі виконувати рішення суду. І це — безпрецедентний випадок як для України, так і для Європи, куди так активно спрямовує нас адміністрація Президента. При цьому представниця Президента, тобто голова РДА Києво-Святошинського району, нібито колишня працівниця спецслужб, пані Смірнова продемонструвала повний правовий нігілізм. Адже цього ж дня, коли стало відомо про ухвалу суду щодо поновлення на посаді голови райради Олександра Тигова, вона провела так звану позачергову сесію Києво-Святошинської ради і... перебрала на посаді того самого одіозного пана Гедульянова...

Виконання рішення суду — обов'язкове для всіх, чи є ви Президентом, чи міністром... А голова РДА Смірнова вирішила, що вона — «пуп землі», вона — понад законом!

А подробиці такі. Коли інформація про рішення Святошинського суду про те, що Тигов поновлений на посаді голови районної ради була оприлюднена у п'ятницю, угруповання, яке скидало його з посади у вересні 2016-го, заворушилось: у телефонному режимі почали скликати позачергову, 21-шу, сесію сьомого скликання на 20.00. Причому запрошували тільки «своїх» 26 депутатів, а решта депутатів районної ради (всього їх 42) навіть не знали про це. Заколотники (а суд фактично визнав, що Олександра Тигова 27 вересня 2016 року з посади голови райради зняли заколотники) зібралися на позачергову сесію нібито через те, що треба було невідкладно розв'язати проблему «утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів» у селі Тарасівка. Це така офіційна версія їхнього покvapливого зібрання. А вже далі хитромудрі консультанти нелегітимної районної влади порадили поставити питання про звільнення самозваного голови Гедульянова з посади і питання про обрання цього ж Гедульянова на цю ж посаду. Аби не виконувати рішення суду. Таким чином інтригани «президента району» Смірнкової думали обійти закон. А закон чітко передбачає: ніхто не може ігнорувати виконання судового рішення. Навіть Верховна Рада України, навіть Президент. Тут же «смірновці» вирішили обхитрити всіх і вся, мовляв, рішення суду стосується 27 вересня 2016 року, а ми ось сьогодні звільнили Геду-

Заколот районного масштабу.

льянова і... обрали знову. Щодо порядку проведення сесій райради — окреме питання. Позачергові сесії також скликаються і проводяться в рамках законодавства, а не за «поняттями» Смірнкової, яка на весь світ компрометує Порошенка. Оголосивши надзвичайну сесію райради нібито через гостре питання утилізації відходів, вона фактично почала політичний проект «утилізації Порошенка». Невже й тепер він цього не дотує? До речі, навіть воєнний стан не може бути оголошений упродовж чотирьох годин. А тут після оприлюднення ухвали суду про поновлення на посаді голови райради Олександра Тигова, захопленої злочинним шляхом Гедульяновим (ця особа на очах у всього залу демонстративно тримала під ручку голову РДА Смірнову, як президент США — свою дружину) у п'ятницю відразу скликають позачергову сесію райради... Закон, до речі, вимагає проходження всіх питань, які виносяться на сесію райради, через відповідні комісії за 25 днів до дня проведення сесії,

поновлений судом на посаді голови райради Олександр Тигов спробував унести питання про оголошення рішення Святошинського суду. Закон гарантував саме йому керувати процесом — якщо скликання цієї нічної сесії відбулося згідно з регламентом, він міг оголосити її відкриття, затвердити порядок денний цієї закритої сесії. Але Гедульянов нічого сумняшся виголосив тираду, буцім суди в нас продажні і для нього ця ухвала суду нічого не значить. Олександр Тигов почав закликати депутатів, аби вони не втрачали совісті і не чинили беззаконня, а Гедульянов з мікрофона продовжував поспити образами і суд, і Тигова (пані Смірнова при цьому сиділа поруч із ним у президії і мило всміхалася), і тоді не витримали нерви в активістів. Зчинилася бійка. Слова поновленому на посаді голови райради Тигову так і не надали. «Президент» району Смірнова ніби цього й чекала: тримаючись усе за ту ж ручку самопроголошеного Гедульянова, оголосила, що вона забирає всіх депутатів до

Громадськість вимагає від Президента Порошенка негайно звільнити з посади голови Києво-Святошинської РДА Смірнову.

а за 20 днів голова ради має забезпечити оприлюднення цих питань у ЗМІ та громадське обговорення. Звісно, що зневажники закону цим не переймалися. Більше того, до залу засідань були доставлені ті ж самі «тітушки» (близько двадцяти молодиків спортивної статури з нестриженими борідками а-ля цапок), котрі забезпечували рейдерське захоплення райради 27 вересня 2016 року. А громадські активісти, у тому числі члени громадської ради при РДА, взагалі не були допущені до «тайнства рукоположення». Хай вибачають святі отці за запозичений термін, але в ніч на 27 травня в РДА відбувалося саме «рукоположення» — голова райдержадміністрації Смірнова обирала в своєму кабінеті потрібного їй голову райради, порушуючи при цьому всі відповідні закони і присягу держслужбовця (до речі).

Питання до Президента: режим Януковича із «тітушками» минув, чи нинішня влада — під прикриттям усе тих же «тітушок»?

26 «бакінських комісарів»

Вернімося ж до початку комедії: близько 20.30 так званий голова райради Гедульянов оголосив відкриття так званої сесії. Навіть усі 26 змовників-депутатів укупі з пані Смірнковою встали і підмухували слова Гімну України... Але коли дійшло до формування поряд-

свого кабінету для... проведення сесії. І всі 26 «бакінських комісарів» (а в їхньому числі були і члени «Свободи», і «Батьківщини») дружно побігли на другий поверх. Звісно, що це — ніяка не сесія, це можна назвати хіба що зібранням депутатів. Але ж усі побігли... у той кабінет «самодержиці» Мирослави. Дива дивні! Хіба можливо, щоб Порошенко зібрав у своєму кабінеті «своїх» депутатів Верховної Ради і голосував там якісь рішення? Чому ж подібне стало можливим у Києво-Святошинській РДА? Бо пані Смірнова вже перейшла всі межі в своєму самоуправстві та ще й видає, ніби її підтримують в адміністрації Президента. Чи це й насправді так? До речі, сценарій цього політшоу, либонь, був заздалегідь спланований. Адже відразу, тільки вона забрала 26 слухняних депутатів, на дверях приймальні з'явилися все ті ж бородаті «тітушки», які не пускали до кабінету навіть Тигова (а він і нині — депутат райради), помічників народних депутатів України, членів громадської ради РДА... Працівники поліції, викликані на подію активістами, стояли і... оберігали «тітушок» від громадськості. Чи не тому, що Смірнова справді почувується «президентом району»? І все це зафіксували знімальні групи телеканалів «ZiK», «112», «Боярка-24», газети «Нова громада», яких усупереч чинному законодавству також не допустили до кабінету Смір-

нової, де відбувався антиукраїнський, антидержавний шабаш. До слова, я особисто, представившись і показавши посвідчення журналіста, спитав пані Смірнову, коли вона втікала із залу засідань до свого кабінету: «Що відбувається? Чи звітуєте ви перед собою, що підставляєте Президента Порошенка?». Але вона тільки схидно всміхнулася замість відповіді, а двометровий гевал відразу відтіснив «від тіла». І тут ще запитання: невже держава фінансує ще й охоронців голови РДА, чи це — особисті «дебіли»? Але ми, громадяни, за таке не голосували. Просто якась організована державна злочинна група діє, «спалюючи» рейтинг Президента. Чим не різновид гібридної війни проти нашої держави?

Від криміналу не втечете!

Сам факт проведення сесії райради (навіть так званої сесії) у кабінеті голови РДА є неприпустимим, адже в Україні державна влада і органи самоврядування — незалежні гілки влади. Інакше це — корупція в особливо великих розмірах. Юрій Кармазін уже зазначав, що внаслідок державного перевороту «районного масштабу», коли було усунуто законно обраного голову райради і виготовлено фальшиву печатку ради, тут роздерибанили понад мільярд гривень «на своїх». А в цей час Генеральний прокурор демонструє полювання на відставників часів Януковича, звозячи їх чартерними авіарейсами до Києва, і «не бачить», що ось пані Смірнова чинить «беспредел» під носом у Банкової. То про яке очищення влади йдеться? Нагадаємо, що інформацією про корупцію в Києво-Святошинському районі «забиті» соцмережі, про це пише преса, показує телепрограма «Гроші», але чомусь ні пан Луценко, ні Президент геть не реагують. Тоді — тільки позачергові вибори. Вони зметуть усю цю шухару. Якщо не спалахне повстання патріотів раніше і не зробить свою справу. Дії Смірнкової сучасну Коліївчину ой як прискорюють. Зауважу: на так звану сесію райради, яку провела «президент району» Мирослава Смірнова в своєму кабінеті і «перебрала» свого симпатика Гедульянова, щоб урятувати його від суду не тільки за переворот, а й за економічні злочини, прибуло з десятком учасників бойових дій в АТО. Звісно, вони на боці правди, на боці Тигова. Всі вони могли штурмом узяти той кабінет і «витрухнути сволоту», але сказали твердо: нехай поки що тішаться, але якщо Президент не відреагує, завтра їх при владі не буде нікого, тікати можуть будь-куди, але без краденого, крадене ми повернемо Україні, ми за це воювали! І я їм дуже вірю. Хлопці з АТО, єднайтеся, тільки ви можете покласти край гедульяновим, смірновим і всій іншій нечисті, котра виповзла знову після Майдану.

Громадськість вимагає від Президента Порошенка негайно звільнити з посади голови Києво-Святошинської РДА Смірнову, яка своїми злочинними діями компрометує всю його команду. У цьому зв'язку депутат райради Сергій Возний сказав: «Усі без винятку депутати Києво-Святошинського району проговорюють ситуацію в країні, неправомірні дії керівництва країни і т.д. Всі говорять про Європейський Союз, про закон, про все правильне і моральне. Ви чого там збиралися вночі? В нас надзвичайний чи воєнний стан вводиться по країні і потрібні термінові кроки з координації діяльності всіх служб району і депутатського корпусу? Це повна вакханалія, рівень культури прийнятих рішень нульовий. Усе вирішується «тітушками» і повною бикуватістю інтелектів. Я не знаю, скільки ще потрібно провести тренінгів від європейських партнерів для депутатів місцевих рад, щоб вони зрозуміли свою роль у житті громад і не потурали порушникам законів України. Те, що відбулося в п'ятницю у Києво-Святошинському районі, дуже скоро комусь відгукнеться кримінальними статтями з відповідними термінами згідно з ККУ».

Нагадаю: офіційний порядок денний нічної сесії містив промовисту назву щодо утилізації нечистот. У плані політичному саме час утилізувати «самодержицю» Смірнову указом Президента. ■

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ

■ ТЕНДЕНЦІЇ

Сонце замість субсидій

В Україні — бум розвитку сонячної енергетики. У тому числі зростає кількість індивідуальних «станцій» на дахах будівель, що дозволяють їхнім власникам відмовитися від дорогої «державної» електроенергії

Після відчутної турбулентності, у якій опинилася українська тепла електроенергетика — через блокаду вугілля з ОРДЛО, ринок отримав потужний поштовх для розвитку. І оскільки святе місце порожнім не буває, в Україні почали активно розвиватися інші методи генерації. Зокрема, сонячна.

«Електробум»: щороку в рази більше

За три місяці 2017 року в нашій країні ввели в експлуатацію 66 МВт нових потужностей сонячних електростанцій, що продукують так звану «чисту» електроенергію за «зеленим» тарифом. Згідно з даними Держенергоєфективності, маємо напрочуд позитивну динаміку. Так, за три місяці нинішнього року почали працювати половина від усіх потужностей, які були введені за весь минулий рік. Хоча 2016 рік також можна вважати свого роду рекордним, — торік було введено в чотири рази більше об'єктів, ніж у 2015-му. Тобто 120 МВт. Із них 90 МВт — це саме сонячні електростанції.

За прогнозами Держенергоєфективності, у нинішньому році сумарна потужність сонячних електростанцій в Україні зростає на 20%, до 1,2 ГВт. «У 2016 році нових потужностей було 120 МВт. У нинішньому, я думаю, зростання сонячної генерації становитиме щонайменше 200 МВт», — сказав очільник агенції Сергій Савчук, додавши, що на початок нинішнього року в державі в сумі налічувалося близько 1 ГВт потужностей сонячних електростанцій.

Один із найбільших «сонячних» проектів започатковано в Одеській області. Тут до 1 червня 2018 року планується збудувати три сонячні електростанції загальною потужністю 86 МВт. Ініціатором виступила компанія Kness Group. Обсяг залучених інвестицій планують на рівні 80 млн. доларів. Сьогодні, за даними Одеської обласної державної адміністрації, в регіоні експлуатуються електростанції загальною потужністю 230 МВт. Тож нові об'єкти додадуть близько третини до того обсягу, що ми маємо нині.

Нові екологічні проекти реалізують і на заході нашої держави. Так, зокрема, на Львівщині до кінця нинішнього року почнуть працювати шість нових електростанцій: дві вітрові, три сонячні та одна гідроелектростанція.

Тим часом Кабінет Міністрів розглядає можливість розвивати вироблення сонячної електроенергії у зоні відчуження Чорнобильської атомної електростанції. «Ми вважаємо, що треба створити абсолютно конкурентні умови, щоб ті компанії, які хочуть узяти участь у цих масштабних проєктах (щодо вироблення сонячної енергетики), по-перше, зробили це відкрито, публічно, через зрозумілі процедури і механізми для того, щоб ми отримали найкращі інвестиції, мінімізували будь-які втручання і все зробили дуже конкурентно, прозоро», — сказав Гройсман.

За словами Прем'єра, у країні є можливість розмістити потужне обладнання для того, щоб виробляти електроенергію. «Ми бачимо, що інфраструктурно ми можемо її прийняти і розподілити по території країни. Це інвестиції, енергетична безпека нашої країни», — додав очільник уряду.

Усе, що зайве, продам за 18 центів

Утім енергонезалежність України створює не лише держава та великі інвестори, здатні вкладати у проекти десятки мільйонів доларів. Сонячна генерація доволі доступна і пересічним українцям, які встановлюють у своїх садибах міні-електростанції і не лише забезпечу-

Сонячні батареї біля садиби дозволяють не тільки перестати отримувати рахунки за електроенергію, а й заробляти, продаючи свою електрику державі.
Фото з сайту iknet.com.ua.

ють власне споживання, а й продають надлишки державі.

Так, за словами Сергія Савчука, серед наших громадян останній рік суттєво зростає інтерес до установки невеликих індивідуальних сонячних батарей — потужністю до 30 кВт — на дахах власних будинків. «Будь-який власник сонячної електростанції на даху свого будинку може продавати надлишкову електроенергію на гуртовому ринку електроенергії за 18 євроцентів за одну кіловат-годину», — сказав чиновник.

За його словами, ми сьогодні спостерігаємо дуже хорошу динаміку установки індивідуальних сонячних панелей. «Наприклад, в останньому кварталі 2016 року ми отримали плюс 70% щодо кількості станцій плюс 111% щодо сумарної їх потужності», — додав Савчук. А вже у першому кварталі нинішнього року кількість індивідуальних сонячних панелей зросла на 18%, а їх сумарна потужність — на 20%.

Усього ж, як заявив посадовець, в Україні вже встановлено 1300 панелей у домогосподарствах. «При цьому в останньому кварталі — плюс 200 панелей», — констатував він. Утім навіть за таких обсягів і такої динаміки альтернативна енергетика залишається лише допоміжною генерацією. А вже, за даними компанії-оператора об'єднаної енергосистеми «Укреноерго», станом на травень нинішнього року частка генерації електроенергії з відновних джерел становить близько 0,49%.

Звичайно, сонячні батареї не знизять важливість атомної електроенергетики в Україні, теплової — попри всі проблеми, які сьогодні існують у цій галузі. Проте «сонячний енергобум», який сьогодні існує в Україні, — це чудова нагода для хазяйновитих українців — тих, які мешкають у приватному секторі — зажасти «власноруч виготовленим» струмом. А це означає, що, інвестувавши не захмарні для людей кошти (кілька тисяч до-

ларів), вони не лише не платитимуть щомісяця за електроенергію, а, навпаки, зароблятимуть, продаючи державі зайву. Іншими словами, йдеться про соціальну складову, яка значно ефективніше допоможе українцям, ніж банальні і непрозорі субсидії.

Розвиток індивідуальної генерації можливий за умови надання пільгових кредитів для охочих встановити сонячні панелі. Це вже — завдання державної ваги, до якого має бути причетний і Кабмін, і Національний банк, а також наші міжнародні партнери, які готові вкласти кошти у забезпечення енергетичної незалежності України. Ну а влада має розширити поняття «теплих кредитів», зробивши їх доступними і для власників міні-електростанцій на даху. ■

■ А ТИМ ЧАСОМ...

Африканська альтернатива на марші

Перший антрацит із Південно-Африканської Республіки, який компанія ДТЕК вирішила закупити замість заблокованої сировини з окупованих територій, уже надійшов на склади порту «Южний». У неділю, що минула, корабель типу «Панамак» доставив перших 75 тис. тонн вугілля. «Перевалка здійснена з випередженням графіка на 59 годин, — повідомили у ДТЕК. — У середньому за добу підприємство відправляє на електростанції близько ста вагонів із вугіллям».

За словами в.о. директора порту Віталія Жуковського, понад 17 тис. тонн, а це 250 вагонів, уже відвантажено споживачам. «Роботи виконуються таким чином, щоб максимально швидко відвантажувати електростанціям вугілля, яке необхідне Україні для проходження наступного опалювального сезону, — додав він. — Наступне судно з антрацитом із ПАР ми готуємося прийняти наприкінці червня».

Таким чином, «Южний» щомісяця прийматиме один сувантаж типу «Панамак»: компанія ДТЕК підписала угоду про купівлю 675 тис. тонн вугілля у ПАР із можливістю збільшення обсягу поставок до 1 млн. тонн.

■ ДО РЕЧІ

Є ідеї? Будуть гроші!

Торік в Україні було укладено 87 інвестиційних угод з українськими інноваційними компаніями. Щодо на 32% більше, ніж у 2015 році. В огляд, що його здійснила Українська асоціація венчурного капіталу і прямих інвестицій, увійшли дані щодо різних методів інвестування у нашу державу.

Загальна сума торік становила 88 млн. доларів. Сумарно за останні п'ять років — понад 400 млн. доларів. Щодо сум інвестицій, то торік вони були меншими за 2015 рік на 33%. Але натомість більшими у порівнянні з 2014 роком на 125%. Аналітики з асоціації пояснюють падіння тим, що у 2015 році було зафіксовано кілька угод на дуже великі суми: десятки мільйонів доларів.

«Особливістю інвестиційного ринку в 2016 році було те, що інвестори були більше орієнтовані на вкладення коштів у компанії на початковому, так званому посівному, рівні. Таких угод було 73, а середній розмір інвестиції на одну компанію становив понад 500 тис. доларів. Можна очікувати, що компанії, які сьогодні отримали стартовий капітал, надалі залучатимуть інвестиції у більших обсягах», — сказали в агенції.

Ще одна особливість минулого року — присутність на українському інвестиційному ринку великих гравців, у тому числі і з Кремнієвої Долини. Близько 60% угод укладено за участі міжнародних інвесторів, при цьому іноземний капітал становив 80% від загального обсягу інвестицій у 2016 році.

■ РЕФОРМИ

По 200 гектарів в одні руки

Влада таки готується до продажу сільськогосподарської землі і розробляє механізми захисту майна, в тому числі й щодо обмеження площі, яку може придбати один інвестор

Місія Міжнародного валютного фонду, яка перед вихідними залишила Київ, недвозначно повідомила наших чиновників: без земельної і пенсійної реформ наступний транш очікувати марно. Тож влада опинилася перед необхідністю все ж таки виконувати свої обіцянки: з одного боку, без траншів МВФ нам буде надто суцужно, з іншого — економічна ситуація у державі вже давно вимагає відкрити ринок землі.

Учора уряд Володимира Гройсмана провів закриті зустрічі із керівниками обласних державних адміністрацій всіх 24 областей України, керівництвом галузевих аграрних асоціацій та деякими народними депутатами. Мета зібрання — напрацювати основні положення земельної реформи, з якими уряд виходитиме до депутатів Верховної Ради.

Як відомо, Володимир Гройсман пропонує обмежити продаж землі 200 гектарами одному покупцеві. «Я проти того, щоб продавати землю іноземцям і великим агрохолдингам. Я за те, щоб фізичні особи могли продавати землю

одні одним, щоб вони могли створювати фермерські господарства», — сказав він.

За інсайдерською інформацією ЗМІ, Прем'єр-міністр намагався переконати у правильності цієї тези всіх запрошених. На думку аграрних експертів, це обмеження є шкідливим для ринку, оскільки встановлюватиме додаткову перепону для роботи великих корпорацій, що можуть привести сюди великі обсяги інвестицій. З іншого, на думку радикально налаштованих противників продажу землі, відчуження навіть 200 гектарів є неприпустимим. Тож уряду Гройсмана задля продовження діалогу із МВФ доведеться пройти «між краплями».

Законопроект про ринок землі сільськогосподарського призначення може бути готовий вже у червні. Утім, зважаючи на рівень політизації цього питання, уряду доведеться дуже активно працювати з депутатами, аби отримати позитивний результат голосування.

КОЛІЗІЯ

Закон — не дишло

Регуляторна політика в Україні потребує якісних змін

В'ячеслав ОСАДЧИЙ,
голова ради «Українського економічного співтовариства»

Головними принципами державної регуляторної політики, як прописує закон, є доцільність, адекватність, ефективність, збалансованість, передбачуваність, а також прозорість та врахування громадської думки. У нашій державі питання здійснення господарської діяльності на місцях регулюються Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». В своїх основних положеннях, де-юре, державна регуляторна політика в Україні відповідає кращим світовим практикам. Однак де-факто наявність чітко визначених норм ведення бізнесу ще не є гарантією їх дотримання одним із важливих регуляторів — органами місцевого самоврядування.

Рішення «з-під скатертини»

Доволі часто доводиться бачити кричущі випадки порушення Закону різного рівня радами. Складається враження, що місцеві представницькі органи або ж не знають про існування Закону, або просто волюють не помічати власного невігластва у прийнятті тих чи інших рішень. Водночас від їхніх постанов залежать успішність цілого прошарку суспільства — підприємців. Адже місцева влада регулює бізнес, встановлює обмеження в діяльності, визначає розміри місцевих податків та орендної плати.

Органи місцевого самоврядування ухвалюють свої рішення: без попереднього оприлюднення проектів рішень, без

публічних консультацій та обговорень, без урахування зауважень та пропозицій. І головне — без належного аналізу можливих впливів регуляторного акта. Багато рішень ухвалюються «з-під скатертини», на закритих засіданнях рад, або ж включаються до порядку денного пленарного засідання в останній «широковмісний» пункт «Інше».

Звісно, всі ці порушення в процедурі ухвалення рішень дають підстави для оскарження їх у судовому порядку. Так і відбувається. Але важливий момент: суд може визнати, що орган місцевого самоврядування ухвалив акт із порушенням, але не у його компетенції відмінити ту чи іншу постанову.

Ухвала суду щодо того чи іншого акта направляє до органу місцевого самоврядування, який безпосередньо ухвалив рішення, і вже той самостійно має його або зупинити, або скасувати. І навіть якщо підприємець виграє суд, доведе неправомірність вимог, матиме на руках судову постанову — доки орган місцевого самоврядування не скасує свого рішення — змушений відповідати і нести покарання (стягнення, штрафи тощо).

Натомість, місцеві представницькі органи за свої протизаконні підзаконні акти жодної відповідальності не несуть. Адже рішення ухвалюються колегіальним органом, тож пошуки винного видаються неможливими.

врядування передбачає створення об'єднаних територіальних громад, що матимуть значні повноваження в ухваленні рішень, які встановлюють правила ведення підприємницької діяльності.

Маємо ситуацію, що тепер і представницькі органи об'єднаних громад не матимуть жодних перешкод для порушення регуляторного законодавства. А це, в результаті, лише погіршуватиме умови для ведення та розвитку бізнесу в тому чи іншому регіоні.

Завідомо незаконні рішення не повинні виконуватись

Очевидно, що рішення, ухвалені органами місцевого самоврядування з явними порушеннями, не повинні усклад-

Стабільні умови для ведення бізнесу — це нові робочі місця, зростання зарплат та надходжень до місцевих бюджетів.

Недотримання вимог Закону в Україні має хронічний характер ще від набуття ним чинності у січні 2004 року. Однак сьогодні проблеми у регулюванні господарської діяльності суттєво ускладнює процес децентралізації. Реформа місцевого само-

нювати життя бізнесменів. Необхідно вносити зміни до законодавства, що стосується господарської діяльності. Перш за все, звісно, йдеться про Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяль-

ності». Передувати змінам має широке громадське, експертне, фахове обговорення ситуації, що склалася у регуляторній сфері, з метою визначення кола проблем, з якими стикаються підприємці в регіонах України. Результатом мають стати конкретні пропозиції щодо якісного поліпшення законодавства у сфері господарської діяльності в Україні.

Головна проблема зрозуміла вже зараз: закон про засади регуляторної політики має обов'язково містити норму, яка б звільняла суб'єкти підприємницької діяльності від відповідальності за невиконання рішень, ухвалених із порушеннями процедури. Завідомо незаконні рішення — априорі недолугі та не мають виконуватись.

Створення ефективного державного регулювання сприятиме здешевленню ведення підприємницької діяльності. Це, у свою чергу, покращить інвестиційний клімат та стимулюватиме економічний розвиток регіонів України. Передбачуваність дій органів місцевого самоврядування, їх відкритість та прозорість, налагодить взаєморозуміння між бізнесом та владою. Від цього виграють усі.

Підприємці матимуть впевненість у завтрашньому дні, зможуть планувати свою діяльність з розвитку бізнесу. Стабільні умови для ведення бізнесу — це нові робочі місця, зростання зарплат та надходжень до місцевих бюджетів. Завдяки отриманим додатковим коштам влада зможе виконувати свої соціальні зобов'язання, а відтак зростатиме добробут громадян України. ■

НА СВІТЛО!

«Пристебніть реміні, ми на порозі грандіозного «шухеру»

Волонтер дав прогноз щодо боротьби з тіньовою економікою

Зовсім скоро в Україні відбудеться подія, яка поставить крапку на тіньовому бізнесі. Таку думку на своїй сторінці у «Фейсбуці» висловив волонтер Роман Доник.

«Мало хто пов'язує всі недавні події в один логічний ланцюжок. Але якщо зв'язати всі, то можна помітити, що ми напередодні грандіозного шухеру. Можливо, одного з найпотужніших за останні три роки», — написав він. Доник додав, що за кілька тижнів під удар потрапили конвертаційні центри, «обнальщики» і схеми з відшкодування ПДВ.

«Тобто потік грошей, який раніше виймали завдяки злочинним схемам і запускали в тіньову економіку, зараз не потік. Тому що напружилися всі, хто має відношення до цього бізнесу. Так, у нас уже давно це бізнес. Те, що він злочинний по своїй суті, — це дрібниці. Але й це не все. Цей бізнес усе одно дотиснуть. Від нашої влади це вже не залежить. Ну не буде Європа гратися в одній пісочниці з країною, в якій половина грошей проходить через «конверти» і «обнальні» ями. І зараз ціла артільна каста, сформована за 20 останніх років, буде відриватися від грошових потоків», — вважає Доник.

За його словами, наслідки торкнуться ринку середнього та малого біз-

несу, бо багато підприємств залишалися на плаву завдяки вливанню грошей із цього сектору тіньової економіки.

«Через деякий час зібрати пропаланий мітинг стане досить проблематично. Буде проблема з грошима, зокрема проблема з кешем. Подобається нам чи не подобається, але в нас уже є ціла протестна індустрія, зав'язана на фінансуванні з невідомих джерел, гроші незрозумілого походження», — додав волонтер.

«Зараз буде загострення. Зараз буде одна з найпотужніших атак на владу за останні роки. Для них це дійсно «останній і рішучий бій». У багатьох учора ще «господарів життя» все накривається мідним тазом. Зараз вони всі об'єднуюватимуться для того, щоб зберегти собі заповідник беззаконня», — додав він.

Доник висловив впевненість у тому, що тіньовики спробують ставити палиці в колеса. «Я не знаю, що зараз почнеться, але щось почнеться. Тому що почало відбуватися те, чого нам так не вистачало всі ці три роки. Я не знаю, який карт-бланш отримав Порошенко, але якийсь отримав. Пристебніть реміні. Думаю, буде весело. Головне — не вестися на вкидання і на провокації, які влаштовуватиме агонізуючий клас тіньовиків», — підкреслив Доник. ■

ОБОРУДКИ

«Конверти» з доларами

Фіктивних підприємців викрили на Львівщині

Дар'я БАВЗАЛУК

Податківці виявили конвертаційний центр, через який за два роки вивели 3 млрд. доларів. За останні два роки півдесятка фіктивних структур відмили гроші, які мали сплатити у бюджет підприємства реального сектору економіки, у тому числі державні компанії. Про це стало відомо з ухвали Шевченківського суду Києва від 16 травня 2017 року, що розміщене в Єдиному реєстрі судових рішень.

За даними податківців, невстановлені особи у 2015—2017 роках вчинили фіктивне підприємництво шляхом придбання 100% частки статутного капіталу компаній «Схід-маркет плюс», «Експерт-трейд маркет», «Комфорт маркет груп», «Шлях Вільний», та «ТД «Пальміра». Їх купили від імені підприємств нерезидентів із метою прикриття незаконної діяльності — надання послуг із мінімізації податкових зобов'язань підприємств реального сектору економіки, встановили податківці.

Як стало відомо УМ, минулого тижня у Львові та Івано-Франківську «накрили» конвертаційні центри, які відмили грошей на загальну суму близько 80 млн. гривень.

На Львівщині під час обшуків офісних приміщень, автомобілів і місць проживання фігурантів виявлено і вилучено 448 тис. грн. готівкою. Про це повідомляє прес-служба ДФС України. «У рамках розслідування кримінального провадження за ч. 3 ст. 212 КК України встановлено групу осіб, які впродовж 2016 р. — квітня 2017 р. надавали послуги підприємствам реального сектору економі-

ки Львівської області з формування незаконного податкового кредиту та переведення безготівкових коштів у готівку», — йдеться в повідомленні.

За інформацією ДФС, для прикриття своєї незаконної діяльності фігуранти придбали, створили та зареєстрували на себе особисто і підставних осіб багато фіктивних і транзитних компаній, на рахунки яких надходили безготівкові кошти, в основному за придбання будматеріалів та виконання робіт. Надалі кошти знімали організатори як безпроцентну позику на зворотній основі в касі відділення одного з комерційних банків і передавали замовникам послуг за винагороду в розмірі 6-12% та 12-17%.

А в Івано-Франківську конвертаційний центр завдав державі збитків на 8 млн. гривень. Про це повідомляє прес-служба СБУ.

Троє місцевих мешканців організували «конверт», зареєструвавши кілька фірм для проведення фіктивних безтоварних фінансово-господарських операцій. Замовниками «послуг» конвертцентру були понад 10 підприємств регіону, які у такий спосіб ухилялися від сплати податків та легалізували тіньові доходи. Місячний обіг конвертцентру становив понад 1,5 млн. грн.

Під час обшуків в офісах конвертцентру та за місцями проживання фігурантів справи співробітники спецслужби вилучили майже 100 тис. грн., печатки та штампи фіктивних підприємств і фінансово-бухгалтерську документацію, що доводить проведення нелегальних операцій. Також заблоковано банківські рахунки, які використовували організатори протиправного бізнесу. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Ветеринарія у семи няньок

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів наполягає на відновленні фінансування системи ветеринарної медицини напрямом з Державного бюджету. За словами керівника служби Володимира Лапи, ветлікарні та лабораторії сьогодні підпорядковані Держпродспоживслужбі, але фінансуються з місцевих бюджетів. Це створює труднощі, бо через брак фінансування в окремих регіонах ставиться під загрозу забезпечення епізоотичного благополуччя в цілому. Як відновити централізоване фінансове забезпечення ветеринарної медицини, обговорюють із Міністерством фінансів. Це може стати можливим починаючи із 2018 року. А поки що служба шукає можливості дооснащення лабораторій за рахунок системи державних інвестицій та співпраці з міжнародними інституціями.

Спиртові контракти

Державне підприємство «Укрспирт» планує експортувати спирт «Пшенична сльоза» до Азербайджанської Республіки. Наразі до Азербайджану відвантажують 10 тисяч декалітрів спирту «Пшенична сльоза», а слідом запланували укладення договору на постачання ще 50 тисяч декалітрів. Від початку року ДП «Укрспирт» активно працює над розвитком свого експортного потенціалу та відновленням робочих відносин із закордонними партнерами. Вже підписано договори на постачання спирту з Грузією, Угорщиною, Польщею, а тепер і з Азербайджанською Республікою.

Садівничі дотації

Урядовий комітет з питань економічної, фінансової та правової політики підтримав внесення змін до законодавства щодо розподілу коштів на садівництво та виноградарство. Схвалено внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 2005 року № 587 «Про затвердження Порядку справляння збору та використання коштів на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства». Таким чином узаконили механізм надання державної підтримки за бюджетною програмою розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляду за ними. Протягом 2000—2014 років садівничим підприємствам надавалася державна підтримка. Джерелом надходження коштів був цільовий державний збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства. З 2015 року такий збір було скасовано, а фінансування призупинено. Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» на підтримку хмелярства, садів та виноградників передбачено 75 мільйонів гривень. ■

Олена ЯРОШЕНКО

В Україні формально завершився посів соняшнику: вже минулого тижня він зайняв 5,4 мільйона гектарів, що стовідсотково збіглося з цьогорічним прогнозом. Крім того, перевищили план із посіву цукрових буряків (310 тисяч гектарів, або 106 відсотків) та гороху (382 тисячі гектарів, або 116 відсотків). Пізніми культурами українські аграрії намагаються компенсувати вимерзлі у квітні-травні площі під озиминами.

Пересівати чи лікувати?

В Одеській області, наприклад, план посіву гороху цьогоріч перевиконали на чверть. Розширення відбулося в першу чергу за рахунок пересівання озимого ріпаку, що загинув. В опитуванні, проведеному експертами агенції «АПК-інформ», більшість сільгоспвиробників Одеської області пояснювали збільшення площ під горохом як загибеллю посівів озимого ріпаку, так і дотриманням норм сівозміни. За даними Мінагропроду України, в Одеській області вже станом на початок квітня горохом було засіяно 47,2 тисячі гектарів, що склало 124 відсотки від прогнозу.

Утім сучасні технології до пересіву площ ослабленої озимини дозволяють підходити зважено: іноді економічно доцільніше залишити такі поля для отримання хоч і меншого, а все ж врожаю підмерзлих культур. Світлана Чоні, технічний менеджер із фунгіцидів і протруйників на зернових культурах, звернула на це увагу під час «круглого столу» «Аналіз умов перезимівлі зернових культур та основні елементи технології вирощування зернових у 2017 році». За її словами, минулого року агрономи, які прийняли рішення не пересівати поля, а приділити їм посилену увагу, щоб максимально реалізувати потенціал рослин, опинились у вигра-

Оксана СИДОРЕНКО

За останні десять років національне молочне скотарство кардинально змінилося. Змінилося і ставлення до нього виробників аграрної продукції. Однак цього недостатньо, щоб відповісти на нові виклики світового та українського молочних ринків.

Революційна еволюція

Ініціатор створення Асоціації виробників молока (АВМ), голова Всеукраїнської аграрної ради (ВАР) Андрій Дикун підбив підсумки останньої галузевої «десятирічки». «Традиційно в нашій країні за десять років відбувається дві революції, а в молочному секторі за цей період поки що була одна, яку я б назвав технологічною, — вважає Андрій Дикун. — Великі зміни сталися в організації й управлінні виробництвом. Сьогодні сотні ферм користуються автоматизованими програмами обліку й управління фермою. Ми зрозуміли, що виробництво молока може бути бізнесом, що для цього потрібні сучасні технології, спрямовані на промислове виробництво».

Технологічну революцію здійснено, попереду — ментальна, вважають в Асоціації виробників молока. Залишилося зрозуміти, що модель молочного виробництва, яка ефективно працює в інших країнах, в нашій не працюватиме, — потрібно розробляти свою. Крім ферми, важливу роль відіграє інфраструктура. Налагоджена інфраструктура поставок ветпрепаратів, кормів, а також збуту готової продукції. За словами Дикуну, у країнах, де молочна справа є справді бізнесом і експортується молочна продукція, фермер контролює все: поставки кормів, збут молока, реалізацію готової продукції через кооперативи. Кооперативи працюють у США, Новій Зеландії,

■ ГАЛУЗЬ

Молочні перехрестя

Об'єднатися заради спільних прибутків — розумніше, ніж торгуватися

Технологічно виробники молочки зробили все можливе. Лишається домовитися про взаємовигідні правила гри.
Фото з сайту ipress. ua.

Данії, Швеції, Фінляндії та інших країнах. «Зрозуміло, що, залежно від ситуації, колись можна більше заробити на виробництві сировини, а колись на її переробці. І якщо фермер є власником переробки, то отримує кращу ціну за будь-якого сценарію. В Україні заробляє або фермер, або переробник. Це неправильно. У всьому світі люди консолідується, щоб бути разом», — зауважує голова ВАР.

Важелі впливу

Ми намагалися консолідуватися в різних регіонах, реалізували перші проекти співпраці з переробними підпри-

ємствами, боролися за додаткові п'ятнадцять копійок на кілограмі молока екстра-гатунку... Але тоді нас не почули. Єдиний, хто зрозумів, що те, що ми робимо, має право на існування, був співвласник компанії «Мілклінд-Україна» Анатолій Юркевич. За цей час ми зрозуміли просту річ: вплинути на ринкову ціну молока ми не можемо, тому маємо працювати із собівартістю виробництва. І на цьому робимо головний акцент зараз».

Виробники молока тривалий час не могли впливати на законодавство і грати за тими правилами, які їм нав'язували. Але багато членів АВМ розумі-

ли, що без змін на державному рівні не обійтись. Почалася співпраця з міжнародними організаціями. За підтримки ФАО та ЄБРР відбувалися засідання робочої групи з питань регулювання молочного ринку в профільному міністерстві. Вони стали початком діалогу з владою. Почали активно співпрацювати з депутатами.

Якщо проаналізувати останні десять років, то на пострадянському просторі (не беручи до уваги Прибалтику) саме Україна, на думку Андрія Дикуну, зробила найякісніший і найбільший ривок уперед у виробництві молочної сировини. ■

■ УРОЖАЙ-2017

Пересіваємо горохом та соняшником

Закінчити весняну посівну заважає пересівання побитої травневими морозами озимини

ші. «В 2016 році ті поля, які ми залишали навіть із 1,5 мільйонами сходів на гектар, давали досить непоганий врожай: 35-40-45 центнерів з гектара в різних регіонах України, — зауважила Світлана Чоні. — Погодьтеся, що це значно краще, ніж пересіяти будь-якою іншою культурою, отримуючи чималі додаткові затрати»

А шкідників проґавили

За даними Мінагрополітики, на кінець минулого тижня майже завершено посів кукурудзи на зерно: 4,4 млн. га, або 97 відсотків від прогнозу. Соя посіяна на площі 1,8 млн. га, або 94 відсотки. Посів гречки проведено на площі 130 тис. га, або 89 відсотків. Просом засіяли 46 тис. га або 56 відсотків. Ранні ярі зернові та зернобобові культури посіяні на площі 2,3 млн. га, або 98 відсотків від прогнозу. З них ярої пшениці — 172 тис. га, або 97 відсотків від прогнозу, ярога ячменю — 1,56 млн. га, або 95 відсотків від прогнозу, вівса — 198 тис. га, або 96 відсотків від прогнозу.

Тим часом у багатьох господарствах на півдні України озимий ячмінь та пшениця показали ознаки ураження шкідливою черепашкою. Це засвідчило несвоєчасний або недостатній інсектицидний захист. Про масовий розвиток клопа-черепашки на полях Миколаївщини та інших областей повідомили регіональні менеджери компаній-дистрибуторів засобів захисту рослин. Зокрема, в багатьох господарствах почали спостергати так зва-

ну «білоколосицю» — недорозвинені та деформовані колоски, позбавлені пігментації. Ці добре помітні ознаки ураження клопом свідчать про те, що інсектицидний захист або не спрацював, або взагалі не був проведений. Більшість фахівців вважає, що ситуації вже важко зарадити, бо для ефективного контролю чисельності клопа-черепашки першу обробку інсектицидом по краях полів потрібно було робити ще на початку виходу його з місць зимівлі — лісосмуг та інших насаджень.

Ціни на збіжжя знижуються

Схоже, на додачу до несприятливих погодних умов засмутитися аграріям доведеться ще й через малосприятливі ринкові тенденції. Світове виробництво зернових у 2017/18 маркетинговому році склале 2 мільярди 53 мільйони тонн, що на 67 мільйонів тонн менше, ніж у попередньому маркетинговому періоді, свідчать дані авторитетного джерела International grains council (IGC). Світове виробництво зернових загалом знизиться. Згідно з прогнозом, світове виробництво пшениці складе 736 мільйонів тонн, що на 18 мільйонів менше, ніж у 2016/17 МР, але зростанням ціни це не супроводжуватиметься. Ринок української пшениці останніми тижнями також демонстрував стабільне зниження закупівельних цін. Можливо, на їх падіння вплинув той факт, що на звичному для вітчизняних агротрейдерів ринку Єгипту українську

пшеницю почала активно витісняти американська.

Як повідомляє прес-служба Аграрного союзу України, на умовах поставки EXW-елеватор ціни просіли на 50 гривень за тону, а на СРТ-порт на 50-70 гривень за тону знизилася ціна продовольчої пшениці і на 80 грн./т — фуражної. «На пшеничному ринку переважають знижувальні тенденції, оскільки пропозиції зернових на ринку вистачає. При цьому попит поступово знижується в очікуванні нового врожаю, а тиску додає триваюче укріплення гривні відносно долара», — йдеться в повідомленні АСУ. На наступному тижні ймовірно є подальше поступове зниження цін на пшеницю, прогнозують експерти.

На ринку ріпаку ціни на новий врожай також знизились на умовах поставки EXW-елеватор та СРТ-порт: мінус 100 гривень за тону протягом тижня. Зниження цін пояснюється тенденціями суміжних ринків та валютними коливаннями. Ціни на ринку кукурудзи продовжили знижуватись, хоч і повільніше: на умовах EXW-елеватор вони просіли на 50 гривень за тону, на СРТ-порт — мінус 50-70 гривень за тону. Факторами тиску на ціни кукурудзи залишаються наявність пропозицій (переважно малих партій), зміцнення гривні до американського долара, наближення нового врожаю. Але попит на кукурудзу поки що залишається доволі активним. Наступного тижня на ціновому ринку очікують збереження існуючої тенденції. ■

Збігнев Бжезинський
видатний політолог

«Росія може бути або імперією, або демократією, але не тим і іншим одночасно... Без України Росія перестане бути імперією, з Україною ж, підкупленою, а потім і підкореною, Росія автоматично перетворюється на імперію».

Ігор ВІТОВИЧ

Через позицію американського президента Дональда Трампа саміту G7 («Великої сімки»), що пройшов на Сицилії, не вдалося досягнути єдності в певних питаннях. Завдяки загальним словам про торгівлю, міграцію та міжнародні кризи вони змогли не допустити розколу у G7, повідомляє політичний оглядач «Німецької хвилі» Барбара Везель.

Під завершення саміту лідерів «Великої сімки» канцлер Німеччини Ангела Меркель була відвертою: дискусія щодо загальної прихильності всіх учасників саміту Паризької кліматичної угоди проходила «вкрай незадовільно». З семи найбільш індустріально розвинутих країн усі, крім США, у заключній декларації наголосили на важливості втілення у життя зобов'язань, узятих на себе у Парижі. «Нас було шестеро проти одного», — зазначила Ангела Меркель. Багатогодинні намагання лідерів країн переконати Трампа виявились марними. Президент Франції Еммануель Макрон намагався це зробити, нагадавши Трампу, що навіть Китай приєднався до Паризької кліматичної угоди, ратифікувавши її. Безрезультатно. Дональд Трамп оголосив, що наступного тижня вирішить, чи залишатися США у Паризької кліматичної угоди.

У питаннях торгівлі після «дуже важких переговорів», як охарактеризувала їх канцлерка ФРН, сторони досягли мінімального консенсусу. Так, у своїй спільній декларації лідери G7 засуджують протекціонізм, що, власне, розходиться з баченням Трампа. А вже раніше він погрожував виходом США з міжнародних торгових угод. У заяві лідери G7 зобов'язалися «залишати свої ринки відкритими».

Європейці, у свою чергу, хотіли побачити засудження Росії за її роль в українській кризі. До саміту ходили чутки, що американський президент, можливо, хотів би скасувати санкції проти Росії. Наприкінці зустрічі про це вже не йшлося — схильність Трампа підтримати Путіна, здавалося, випарувалася. Тепер G7 погрожує Росії навіть жорсткішими контр-

■ КОНТАКТИ

Один проти шістьох

Лідери «Великої сімки» ледь змогли уникнути повного розколу

Гостра перепалка між Меркель і Трампом.

заходами, якщо та й надалі ігноруватиме Мінські домовленості з Україною.

Отже, «Велика сімка» ні на крок не наблизилася до вирішення багатьох глобальних криз. Змогла хіба що уникнути остаточного розвалу. «Для Ангели Меркель та її колег зустріч у Таорміні стала справжнім випробуванням на терплячість. Саме на канцлері як на учасниці самітів із найбільшим досвідом лежало завдання загнати Дональда Трампа, який поведився з граціозністю слона в посудній лавці світової політики. І вона виконувала цю місію з безмежною терплячістю та поблажливістю вчительки початкових класів, яка схилилася над неслухняним учнем, котрому наука до голови не йде, — іронізує коментаторка «Німецької хвилі» Барбара Везель. — Президент США плутає міграцію з тероризмом, вважає захист клімату змовою, завдає шкоди оборонному

альянсу та принижує лідерів інших держав. У підсумку він перешкодив тому, аби на саміті було досягнуто суттєвих результатів та прогресу. Створювалося враження, що водити партнерів по «Великій сімці» за носа приносить йому неабияке задоволення».

Посилення співпраці європейських країн має стати відповіддю на курс президента США, заявив після саміту G7 лідер німецьких соціал-демократів Мартін Шульц. Він вимагає жорсткішої позиції європейських лідерів стосовно Трампа. Не приховує розчарування від зустрічі з Трампом і Ангела Меркель. Після повернення до Німеччини вона заявила на виборчому мітингу в Мюнхені, що Європа більше не може поклатися на США і Британію після Брекзиту та обрання Трампа президентом. За словами пані Меркель, Європа тепер повинна самотужки боротися за своє майбутнє. ■

■ ПРЕМІАЛЬНІ

Трагікомедія в «Квадраті»

Вручено призи Канського міжнародного кінофестивалю

Олег БОРОВСЬКИЙ

У неділю ввечері глава журі ювілейного, 70-го, Канського кінофестивалю іспанський кінорежисер Педро Альмодовар та член журі, французька кінозірка Жюльєт Бінош оголосили зі сцени Палацу фестивалів переможців цьогорічного головного кінофоруму світу.

З 19 художніх фільмів, які змагалися у головному конкурсі, судді віддали перемогу роботі шведського режисера Рубена Осслунда «Квадрат» («The Square»). Ця трагікомічна стрічка є сатирою на світ сучасного мистецтва та його меценатів. Дія фільму відбувається у Стокгольмі. Головний герой Крістіан — розлучений чоловік, який самотужки виховує двох доньок, працює у музеї сучасного мистецтва та курирує новий проект «Квадрат». Зав'язка сюжету — викрадення у нього телефону і гаманця. Крістіан відстежує смартфон через спеціальний додаток та вирушає на його пошуки в бідний район шведської столиці, що викликає низку неочікуваних для нього подій. Критики називають фільм блискучою сатирою на гротеск та пафос сучасного мистецтва.

Гран-прі, другу за значимістю фестивальною нагороду, отримав фільм «120 ударів на хвилину» (120 battements par minute) французького режисера марокканського походження Робена Кампійо. Фільм пропонує про боротьбу ВІЛ-інфікованих у 90-х роках минулого століття, коли СНІД постав однією з великих проблем людства. Стрічка «120 ударів на хвилину» також здобула головний приз Міжнародної федерації кінопреси ФІПРЕССІ.

Талановитий американський актор Хоакін Фенікс був приголомшений, коли журі визначило його кращим актором цьогорічного фестивалю за роль кілера у фільмі «Тебе ніколи несправді тут не було» (You Were Never Really Here) шотландської постановниці Лінн Ремсі. У стрічці йдеться про відчуження між дорослими та дітьми. Приз за кращу жіночу роль отримала німкеня Діана Крюгер за створення переконливого образу молодої жінки, яка втрачає в терористичному замаху чоловіка та сина. Не отримавши правосуддя, герої самі починають відповідати терактами на теракти. Поставив стрічку «З нізвідки» (Aus dem Nichts) німецький режисер турецького походження Фатіх Акін. Кожна його робота є подією у світі кіно, тому Акін є частим гостем на кінофестивалях. Кращим режисером журі визначило американку Софію Копполу за постановку фільму «Обдурений» (The Beguiled) — рیمейк фільму з Клінтом Іствудом. Приз за кращий сценарій до фільму «Вбивство священного оленя» (The Killing of a Sacred Deer) отримав грецький майстер на всі руки (актор, режисер, сценарист, театральний постановник, продюсер та монтажист) Йоргос Лантімос. Це страшний і водночас дотепний трилер у дусі античних грецьких трагедій.

Одна з головних нагород у Канні — приз журі — дісталася стрічці «Нелюбов» російського режисера Андрія Звягінцева. А приз «Золота камера» за кращий режисерський дебют отримала Леонор Серай за фільм «Молода жінка». Спецприз журі з нагоди 70-річчя фестивалю присуджено голлівудській кінозірці австралійського походження Ніколь Кідман (цьогоріч на кінофорумі було представлено одразу чотири стрічки за участю цієї актриси). Ще одна «Золота пальмова гілка» дісталася стрічці «М'яка ніч» китайця Сяо Чен як найкращому короткометражному фільму.

Фільми цьогорічного Канського фестивалю були захоплюючими і різнобічними, тому можна передбачити, що десь половина із них змагатиметься й за «Оскари». ■

■ ВТРАТИ

Голос Європи у Білому домі

Помер видатний політолог Збігнев Бжезинський

Ігор ВІТОВИЧ

Політолог, соціолог, радник із національної безпеки президента США Джиммі Картера Збігнев Бжезинський помер на 90-му році життя в лікарні міста Фолс-Черч, штат Вірджинія. Про його смерть повідомила в «Інстаграмі» донька Міка. Він був одним із найвпливовіших політологів і стратегів міжнародної політики Сполучених Штатів.

Збігнев Бжезинський народився у Варшаві 1928 року в родині дипломата. Його батько, Тадеуш Бжезинський, родом із Золочева, що на Львівщині. Збігнев навчався в Канаді та США. Американське громадянство отримав 1958 року. Викладав у американських університетах і був пов'язаний із Демократичною партією. Займався політичною діяльністю, був видатним советологом, співавтором теорії тоталітаризму і виступав проти постули-

вання політики Державного департаменту США. Він був одним із прихильників політики, яка в підсумку призвела до кризи в США, масштабних студентських протестів і виведення американських військ із В'єтнаму. З 1977-го по 1981 роки Бжезинський працював радником із національної безпеки президента США Джиммі Картера.

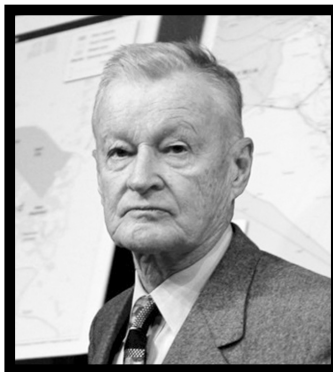
Збігнев Бжезинський співпрацював з американським Центром стратегічних і міжнародних досліджень, викладав у Школі сучасних міжнародних досліджень Пола Нітце при Університеті Джонса Гопкінса у Вашингтоні, входив до ради директорів організації Національної підтримки демократії, організації Freedom House в Американській академії гуманітарних і природничих наук. Пан Бжезинський також був почесним доктором Національного університету «Києво-Могилянська академія».

У 1981 році Бжезинського нагородили Президентською медаллю Свободи — од-

нією з двох вищих нагород для цивільних у США. До його порад очоче прислуховувалися президенти-демократи після Джиммі Картера — Білл Клінтон і Барак Обама.

«Відійшов Збігнев Бжезинський — колись голос Польщі у Білому домі. Вільної Польщі. Бо він постійно прагнув отієї свободи для нас. Дякуємо!» — написав у «Твіттері» президент Польщі Анджей Дуда. І додав уже на своїй президентській сторінці в інтернеті: «Збігнев Бжезинський упродовж свого життя служив як Польщі, так і Сполученим Штатам. Його діяльність і заангажованість на користь перемоги свободи над неволею, перемоги прав людини і права народу над тоталітаризмом долучають його до грона видатних поляків, які ввійшли в історію обох народів».

В Україні також добрим словом згадують Бжезинського, який відвідував Київ, підтримував Майдани 2004 і 2014 років, допомагав протестуючим. Українські ЗМІ

Збігнев Бжезинський.

наголошують, що відійшов великий друг України. «Справжній друг України! Легендарний гротескмейстер міжнародної політики, легенда, епоха», — так про Бжезинського написав Президент Петро Порошенко. Бжезинський був також почесним громадянином Львова. Мер міста Андрій Садовий у своєму співчутті наголосив, що пан Збігнев завжди вписався в історію через свою безкомпромісну позицію у багатьох справах.

Українські ЗМІ пригадують його антикомуністичну позицію та критику нинішньої російської влади. Згадують також його висловлювання, у яких він передбачав конфлікт на Донбасі, вказував на необхідність застосування санкцій щодо Росії і надання Україні допомоги у вигляді озброєння. ■

■ ДИХАЙТЕ ГЛИБШЕ

Лайно із дріжджами

Лучани цілу весну потерпають від смороду, що долинає з місцевого підприємства

Ніна РОМАНЮК
Волинська область

Ледь вщухли пристрасті довкола Ковельського ветсанзаводу, як на Волині нова екологічна «бомба» — жаклиний сморід, що допікає лучанам, які мешкають у районі Гнідавського цукрового заводу та довколишніх мікрорайонів, уже цілу весну. Жити із закритими вікнами інколи доводиться ледь не всьому місту, але найбільше потерпають саме прилеглі до цього заводу вулиці. Більше того, за 150 метрів від підприємства розташований... дитячий садочок, який відвідують 200 малюків. І вихователі кажуть, що чимало дітей почали кашляти та мають різні алергічні прояви.

Поки чиновники та відповідні служби кілька місяців намагалися дослідити причину «ароматів», що доносяться з цукрового виробництва, лучани без будь-яких комісій і перевірок самі визначили, хто ж отрує їм життя. І цей «хтось» — завод із виробництва біоетанолу, що почав недавно працювати на території цукрового заводу. Адже поки його не було, не виникало й такої проблеми.

Коли лучани почали свій протест виявляти в активній формі, власники цеху мусили визнати шкідливість свого виробництва для луцького довкілля. Довелося заворушитися врешті й міській владі разом з екологічними організаціями. І тільки тепер державна екологічна інспекція визнала, що підприємство працює з порушеннями. Зокрема, воно не має дозволів на викиди в атмосферне повітря, не проведена експертиза цього об'єкта. Цікаво, а коли запускався у дію новий цех, екологи цього не знали?

Далі ще цікавіше: відходи виробництва, тобто брагу, спиртовий цех перекачує на фільтраційні поля цукрового заводу, орендуючи їх. І сюди ж зливають фекальні відходи (понад 400 кубічних метрів щодня) з мікрорайону Вересневе, який досі не підключений до міської каналізаційної мережі. Можна лише уявити, яка гримуча суміш утворюється на тих фільтраційних полях. Колись у селі, коли хотіли помститися якійсь вредночій сусідці, хлопці чинили туалетну диверсію, тобто кидали до нужника дріжджі. І тоді рятує! Невідомо, хто і чому вирішив помститися у такий нецивілізований спосіб лучанам. Дехто висловив навіть версію, що це може бути диверсією. Хоча, зважаючи на українську ментальність і реалії, це типове заробітчанство нашого бізнесу і злочинна байдужість державних структур, які отримують кошти платників податків і нічого не можуть (або не хочуть) контролювати.

Тільки після розголосу і протестів міська влада заявила, що вже почалася розробка проектної документації і через чотири місяці можна буде каналізаційні відходи Вересневого району зливати у міську каналізаційну мережу. Екологи теж спрямували до суду матеріали, аби зупинити виробництво біоетанолу, поки не буде усунено всі недоліки.

Усе як завжди: поки не гримне — не перехрестяться. Бо мало хто з луцьких можновладців живе у міській квартирі та ще й у такому непроститому мікрорайоні. Вони вибралися за місто у свої резиденції. А там «ароматів» гнідавських фекалій не чуно... ■

■ ПЛАНІВ ГРОМАДДЯ

Підняти скарб, що лежить під ногами

У Польщі будують перший у світі біопереробний завод, який вироблятиме харчовий білок із ріпаку

Ігор ВІТОВИЧ

Перший у світі біопереробний завод постане в Польщі на Нижній Сілезії неподалік міста Вроцлав, повідомляє сайт EkoNews. Тут перероблятимуть ріпак, причому не тільки на олію, яку використовують у хімічній промисловості та для виробництва екологічного біодизелю, а ще й видобуватимуть із рослини цінний харчовий білок. Ідея такого підприємства належить ученим із міста Лодзь. Вони вже мають на її реалізацію близько 20 млн. злотих, а нещодавно ще й заручилися підтримкою солідного інвестора з олієпереробної галузі. «Через два роки в Журавині запрацює пілотний біопереробний завод, який дозволить виробляти ріпакову олію в промислових масштабах», — повідомив представник товариства «Група Вілмар». Ця фірма, яка спеціалізується на переробці олійних рослин, власне, й інвестувала в заснування вченими з Лодзі фірми NariFeryn BioTech. Окрім капіталу, «Вілмар» також надає технологічну допомогу. Співпраця двох підприємств має завершитися появою на світовому ринку нового польського рослинного білка.

Біотехнологи з Лодзя вже запатентували метод отримання споживчого білка з ріпаку після вижимання олії. «Наші напрацювання є доброю новиною для виробників харчових продуктів, бо вони отримують доступ до білка, що є альтернативою сої», — каже директор товариства NariFeryn BioTech доктор Магдалена Козловська. «Ріпак є найпоширенішою оліємісткою рослиною в Польщі. Його збори становлять 2,2—2,3 млн. тонн щороку. Ми є четвертим за об-

Пальне, що не шкодить довкіллю, — це далеко не все, що можна отримати з ріпаку.

сягами виробником ріпаку в Євросоюзі. І це в той час, коли майже 100% сої і продуктів із неї походять з імпорту, головним чином з Аргентини та Парагваю», — зазначила Козловська.

У свою чергу, доктор Пйотр Внуковський додає, що ріпаковий білок може бути поживною складовою багатьох харчових продуктів, зокрема печива, макаронів, солодоців, напоїв тощо. «Зиск із цієї технології отримають також виробники олії. Вони зможуть «витиснути» більше доходів із насіння ріпаку, виготовляючи з нього олію і натуральний функціональний білок», — наголосує Внуковський.

Комерційний потенціал фірми NariFeryn BioTech помітили кілька великих польських фондів, які спеціалізуються на інвестуванні в перспективні стартапи, тобто проекти на початковій стадії. Зокрема гроші в екологічний білок Made in Poland уже вклав фонд Impera Alfa. Сама ж спілка

NariFeryn BioTech упродовж цього року дошліфуватиме свою технологію та розширюватиме свою науково-дослідницьку групу. У Лодзькому університеті створили окремий напрям, студенти якого вже співпрацюють із фірмою. У Лодзі формується щось на зразок науково-дослідницького та виробничого осередку для розвитку нового напрямку в біотехнології. Поляки цілком серйозно беруться за завдання стати монополістом з постачання харчового білка на європейському ринку.

Цю новину можна було б вважати локальною, польською, якби несподівано в Україні знову не активізувалися дискусії про вирощування ріпаку в промислових обсягах. Наразі це пов'язано з оголошеними планами уряду Володимира Гройсмана будівництва в Чорнобильській зоні першої в Україні потужної електростанції на сонячних батареях, яка вироблятиме до 2,5 тис. мегават електричної енергії. У

зв'язку з цим пропонується «вбити двох зайців» — на розчищених під сонячну електростанцію ґрунтах також вирощувати ріпак.

Не відомо, чи має уряд якісь свої плани на ріпак, чи, можливо, він стане сировиною для біопереробного заводу в Польщі. Можливо, є якісь закулісні переговори про постачання в майбутньому цієї сировини до Польщі. Звичайно, ліпше було б використовувати сировину на вітчизняних підприємствах, бо виробник кінцевої продукції збирає вершки, а постачальник сировини отримує крихти з цього пирога. Саме так сталося з українською деревиною, яку правдами і неправдами вивозять за кордон. Польща вийшла на четверте місце в світі за обсягами експорту меблів — після Китаю, США та Італії. Наш сусід щороку продає у світі меблів на 9-10 млрд. доларів, зроблених, до речі, з української деревини, а нам залишаються «місячні» пейзажі від вирубаних лісів. ■

■ ЩОСЬ НОВЕНЬКЕ

Цукрова тростина проти пластику

Почався випуск одноразового посуду, який не шкодитиме довкіллю

Олег БОРОВСЬКИЙ

Німецька фірма Papstar, яка відома також і українським споживачам як один із головних виробників одноразового посуду, починає поступово відмовлятися від пластику, що досі був головним матеріалом для виробництва цієї продукції. Нещодавно компанія випустила на ринок під своєю маркою екологічні одноразові тарілки та миски, які виготовлені з... цукрової тростини. На відміну від пластику, ці вироби з часом піддаються процесу біодеградації, тобто самознищенню, і перетворюють на добриво для ґрунту, тобто не забруднюють землю, а є поживною речовиною для неї.

Новий екологічний посуд виготовляють із тростини, яка має надзвичайно швидкі темпи росту, тому проблем із сировиною не очікується. Також посуд із тростини гарантує кращу якість і міцність, ніж аналогічні вироби з паперу чи дерев'яної суміші. Також розробники фірми надали виробам із тростини елегантного вигляду, тому їх можна використовувати не лише на пікніках, а й також удома чи в рестораних закладах. Вони нададуть закладам харчування реноме таких, що піклуються про природу. ■

Після трапези цей посуд стане... добривом.

Георгій ЧОРНИЙ

■ ВЕРСІЇ

Неначе відомо кожному ще зі школи, коли зародився Київ, хто його населяв у той час, звідки походить його назва. Втім загальноприйняті відповіді на ці запитання часто дискусійні.

Чому історична наука, керована Москвою, не сприйняла поважнішого віку Києва?

Щедра природа Києва, його зручне географічне положення здавна немов магнітом притягувало до нього людей усіх віків і епох. На київських пагорбах Вікентій Хвойка відкопав стоянку первісних людей, яка налічує 15-20 тисяч років. Там же, на Кирилівських висотах, він уперше знайшов сліди напівземлянок, де проживали люди невідомої на той час цивілізації. Пізніше її назвуть Трипільською. Зовсім недавно, 1996 року, археологи знайшли в самому центрі Києва, в районі Львівської площі, залишки трипільського городища, якому не менше 5 тисяч років. Дослідження археологів показують, що територія Києва постійно була заселена. Майже скрізь київські пагорби поперемінно служили людям то місцем проживання, то через кілька століть — місцем поховання, і це повторювалось не один раз.

Наприклад, на горі Юрковиці у передкієвські часи (VIII — VII ст. до н.е.) було поселення людей, а через 5-6 століть — уже городище з насипаним земляним валом, ще пізніше, через тисячу років, у часи Київської держави, гора Юрковиця стала місцем поховань. А сьогодні сучасні новоспечені багатії нищать культурні шари, споруджуючи на Юрковиці свої палаци. Усе повторюється, і їхні палаци не вічні. Вічний тільки наш корінний, «вічно тутешній», український народ, пращурам якого у різні часи давали різні назви: трипільці, арії, кіммерійці, скіфи, сармати, гуни, анти, руси. Всі вони залишили свої сліди проживання на території древнього Києва. Так уже ведеться, що чим старіша нація, тим більше у неї назв. Наприклад, предків сучасних німців називали готами, тевтонами, алеманами, бургундами, франками та іншими назвами. Так само і з назвами пращурів українців.

Досліджуючи територію Києва та його околиць, київський археолог Ілля Самойловський дійшов висновку про те, що Київ як місто існував уже за два століття до н.е., тобто йому більше 2 тисяч років. Доказом версії Самойловського послужили близько десятка поселень тих часів, виявлених на території Києва, та два великі могильники в районі Корчуватого і Караваєвих дач. Але наша історична наука, керована Москвою, не підтримала Самойловського. Натомість відбулися науково-політичні торги, в результаті яких зійшлися на штучній, нав'язаній Москвою, ювілейній даті — 1500 років.

У світовій практиці вік міста прийнято рахувати від найдавнішої писемної згадки про нього. Так, у 53 році до н.е. римський полководець і письменник Юлій Цезар відзначив у своїх записах невеличке рибальське село Лютецію на острові посеред ріки Сена, яке пізніше, наймовірніше розрісшись та вихлюпнувшись на обидва береги Сени, стало знаменитим Парижем. Цей запис Юлія Цезаря дав можливість парижанам відсвяткувати 2000-ліття їхньої столиці.

А що ж наш Київ, який, за Самойловським, існував навіть

Як тебе не любити, Києве мій?

Про спільне між назвою нашої столиці з горою Кійов у Польщі, Кійськими островами у Білому морі та річкою Кеве і Кієвінісом у Фінляндії

раніше, ніж село Лютеція? Невже античні історики не залишили якоїсь письмової згадки про нього? Аналіз творів античних авторів привів до Клавдія Птолемея, давньогрецького вченого, автора знаменитого твору «Географія», в якому він подає географічні координати (довготи і широти) близько 8 тисяч населених пунктів нашої планети, в тому числі координати 5 поселень, розташованих по Дніпру. Жив знаменитий географ у II ст. н.е., коли Київ, як визначив Самойловський, уже існував, тому інформація про Київ повинна була потрапити до твору Птолемея. Але, на жаль, координати жодного із вказаних Птолемеєм подніпровських поселень не збігалися з координатами Києва. Тому вирішено було дослідити, якими ж засобами користувалися античні вчені для вимірювання координат, якими були похибки їхніх засобів, чи можна якось відсіяти ці похибки, спираючись на сучасні знання. Виявилося, що у греків найточнішим засобом для вимірювання широт був гномон — вертикальний стрижень, встановлений на горизонтальному майданчику. Сонячна тінь від стрижня несе в собі багато інформації про рух і навіть розміри нашої планети. Автор книги з онуком спорудили такий гномон у себе на дачі і почали дослідження. (Для всіх, у кого є діти або внуки, варто зайнятися цією справою — над-

Києво-Печерська лавра.
Фото з сайта visitkyiv.com.ua

торії «бурштинові шляхи» пролягали не тільки в напрямках до Середземномор'я, де були основні споживачі прибалтійського бурштину, а й у напрямках до Сарматії (сучасної України) по ріках Німан, Даугава, Прип'ять, Дніпро та ін. Про це свідчать бурштинові прикраси, які мали велике поширення серед сарматів: їх багато знаходять на українських теренах у похованнях не тільки знатних, а й простих сарматок. Згодом, через 7-8 століть, «бурштинові шляхи», що пролягали в напрямку Сарматії, перейдуть у широко відомі шляхи «із греків у варяги». Коригування Птолемеєвих широт проведено шля-

і «с» (бета і сигма) сплутали всі карти. Птолемеєм або ж його попередники, прочитавши назву нашого міста як «Кіаса», тобто «столиця», вирішили замінити її більш поширеним серед греків синонімом «метрополіс». Ось так, імовірно, істинна назва нашого міста була помилково замінена грецьким словом «метрополіс».

Звідки ж походить назва «Київ»? Розгадати цю загадку допомагають топоніми, схожі за звучанням зі словом «Київ». Наприклад, гори Кійов і Кієве у Польщі, Кійські острови в Білому морі, річки Кія і Київський Юган у Західному Сибіру, річки Кеве і Кієвініс у Фінляндії та багато-багато інших. В основі цих назв лежить слово «камінь», яке сучасними фінськими мовами звучить так: ків — мансійською, кев — мордовською, ківі — фінською і т.д. Видно тут прозору схожість із назвою нашого міста. Перелічені топоніми свідчать про величезну територію, яку населяли протофіни — давні предки сучасних фінських народів. Київ також лежить на цій території. Давня присутність протофінів у Євразії підтверджується генетичними дослідженнями біологів, а також дослідженнями лінгвістів, які наводять численні приклади запозичень із мови протофінів у сучасні європейські мови. Пізніше протоіндоєвропейці відіснили протофінів у північно-східний край, але ще у II ст. н.е. Птолемеєм показує їх на схід від ріки Вісла — на території сучасної Білорусі.

Метрополіс чи кесарія?

«Метрополіс» перекладається з грецької буквально як мати-місто або столиця. Але поряд зі словом «столиця» у греків існувало слово-синонім «Кесарія», яке означало місто, де живе глава держави — кесар. Більше того, у греків існував ще один синонім до слова «метрополіс». Це скорочена форма слова «Кесарія» — «Кіаса», яка, імовірно, була дуже подібною до назви нашого міста у давньогрецькій вимові. Наприклад, Константин Багрянородний (жив на 7 століть пізніше Птолемея) називає наше місто «Кіоба» або «Кіобаба», тобто словами, подібними до слова «Кіаса» (у грецькій мові звук «в» відсутній, тому передається через «б»). Оця подібність слів і нечіткість рукописного тексту при написанні приголосних «б»

і топоніми, і літопис, і Біблія, і китайська мова підтверджують, що назва столиці України походить від давнього протофінського слова «камінь».

звичайно цікава річ). Математичні розрахунки показали, що на широтах України не можна було досягти такої високої точності гномона, як у єгипетській Александрії, де жив Птолемеєм. Унаслідок цього у наведених координатах неминучими були суттєві похибки, які потрібно було якось вилучити, відкоригувавши птолемеєві дані. Порівняння сучасних і птолемеєвих широт низки відомих міст виявило дві дуже важливі закономірності, а саме: широти причорноморських міст зміщені у Птолемея в сторону півночі в середньому на 2 градуси, а широти подніпровських, навпаки, — на 1 градус у сторону півдня. Очевидно, Птолемеєм користувався двома різними джерелами інформації, не узгодженими між собою. Перше джерело містило інформацію, отриману шляхом вимірювань широт у Причорномор'ї якимось недосконалим засобом, що мав систематичну похибку приблизно плюс 2 градуси. Друге джерело, найімовірніше, дісталось Птолемею від його попередника Маріна Тірського, який, за словами Птолемея, не вимірював, а обчислював широти. Очевидно, Маріну Тірському були відомі відносно точні, вивірені відстані між містами, що лежали на торговому «бурштиновому шляху» по Дніпру.

Треба сказати, що відомі в іс-

грунту та під водою Галерної затоки Дніпра.

Версію про походження назви нашого міста від слова «камінь» підтверджує і Біблія, а точніше — Євангеліє від Іоанна. Там є такі слова: «Ти наречешся Кіфа, що означає камінь». Виникає цікаве питання: чому в текст Євангелія, яке в оригіналі написано давньогрецькою мовою, вклинилося запозичене арамейське (давньоасирійське) слово «кіфа». Адже в давньогрецькій є аж два слова з тим самим значенням: петрос і літас. Розгадка криється у давньому фінському епосі «Калевала». Там є така легенда: молода дівчина завагітніла, проковтнувши ягоду. Фінською мовою слово «ягода» звучить «марія». Тоді стало зрозуміло, що автори Євангелія використали не тільки слово «кіфа», а й сюжет про нещасливу зачаття і навіть саме слово «ягода», яке стало іменем Богоматері. Виникає питання, як же ця інформація потрапила до авторів Біблії? Своєю чергою Іван Франко у своїй праці «Сотворіння світу» переконливо довів, що іудеї запозичили біблійні оповіді у своїх сусідів: асирійців, палестинців, єгиптян та ін. А як до них, до тих сусідів, дійшла ця фінська легенда? Відповідь дає схема розселення аріїв — безпосередніх сусідів протофінів, які мали між собою тривалі мовні контакти. Один із трьох напрямків розселення аріїв проліг через Кавказ до Сирії та Палестини, де арії перетнулися з арамеями. Ось так, імовірно, протофінське слово «кіфа» потрапило до Біблії. Підтверджує цю версію і китайська мова, яка завдяки консерватизму свого ієрогліфічного письма часто зберігає первісні назви багатьох топонімів планети. Сучасні китайці називають наше місто первісною назвою «Дзіфу», що дуже нагадує біблійне слово «Кіфа». Таким чином, і топоніми, і літопис, і Біблія, і китайська мова підтверджують, що назва столиці України походить від давнього протофінського слова «камінь».

Які ж висновки випливають зі сказаного? Головний висновок такий: твір Клавдія Птолемея «Географія» містить найдавніше, знайдене на цей час, писемне повідомлення про місто Київ, а отже, офіційний вік Києва слід рахувати від часу написання твору «Географія». За оцінками вчених, твір був написаний приблизно в 150-му році н.е. А це означає, що у киян є всі підстави святкувати у 2050 році не штучну, придуману росіянами, ювілейну дату, а справжню, обґрунтовану — 1900 років, рахуючи від писемної згадки, залишеної Птолемеєм. Те, що Київ записаний у нього під назвою «Метрополіс», не має значення. Адже парижанам не завадило відсвяткувати 2000-ліття свого міста те, що був він записаний як село Лютеція. Другий висновок — назва «Київ» була відома вже в часи Птолемея, тобто за 8 століть раніше від першої літописної згадки про нього, задовго до міфічного князя Кия та не менш міфічного хозарського воєначальника Куйя, яким намагалися в корисливих цілях приписати першість у заснуванні Києва. ■

ЛІТФРОНТ

Урбаністика
Чорткова і
Нью-ЙоркаПодорож
«Паперовим мостом»
Василя Махна

Аліна НЕБЕЛЬСЬКА

Чи може місто стати текстом? У поета, прозаїка та перекладача родом із Тернопільщини Василя Махна можливо все. Днями в Києві він двічі презентував дванадцять поетичну збірку «Паперовий міст», написану в урбаністичному стилі. Центральними в ній є два міста — Чортків, у якому народився майбутній літератор, та Нью-Йорк, у якому поет живе вже 17 років.

Як розповів поет, за своє життя він пережив два урбаністичні шоки, коли з галицького села, в якому провів дитинство, переїхав до Кривого Рогу та коли з Тернополя переїхав до Нью-Йорка. «У якийсь момент я зрозумів, що організація урбаністичного простору є дуже важлива в часо-просторовому осягненні української літератури», — зазначив сам автор. У Нью-Йорку поет зрозумів, що це місто може стати текстом, і почав про нього писати, а згодом розширив географію, залишаючи відчуття у віршованій формі й про інші міста. Написавши цю книгу, поет неначе проклав паперовий міст між рідною Україною та США.

Поетична збірка складається з двох частин. У першій знайшли своє місце вірші про міста з їхніми вулицями, будинками, крамницями, родинні історії автора, поезії-екскурсії в історію України та світу. Зворушливою та життєвою є поезія «Прадід у капелюсі»: «Відпочивав дорогою, вітався з кущем і хмаркою, // Пережив першу і другу війни, першу і другу дружин, // Може, господь хотів, щоби він всіх пережив // Тому зупинив механізм у наручній його дзигарку. // Сини його з невістками — мій дідо Василь і стрий Микола // Приходили по неділях, а внуки — майже ніколи».

Поет каже, що для цієї збірки дуже знаковою є цифра сто. У 2016-му він написав вірш про матір свого дідуся, яка виношувала його під постріли гармат Першої світової та народила в 1916 році.

Переносять читача в минуле вірші про ерц-герцога Карла, Олександра — брата царя Миколи II — і навіть про Мехмеда IV — турецького султана, що мав напівукраїнське походження (його матір'ю була українка Надя).

Друга частина збірки — це «21 вірш про кохання і жодної пісні відчаю», що нагадує збірку Пабло Неруди «20 віршів про кохання й одна пісня відчаю». Усі поезії поет написав за місяць, хоча, як він стверджував, усі свої поетичні збірки зазвичай писав два-три роки. І знову чималу роль у віршах відіграють міста: ось таємнича Вона гуляє вулицею Вірменською, потім зустріч у Парижі... ■

ВИСОКА НОТА

А скрипка грала...

Богдана Півненко зіграла в Карнегі-Холі

Валентина ГРИГОРЕНКО

Наша скрипалька Богдана Півненко, яку називають «українською Паганіні у спідниці», дебютувала в концертному залі Нью-Йорка Карнегі-Хол. Минулого року дует скрипальки Богдани Півненко та піаністки Анни Хмари став переможцем музичного конкурсу на Сицилії. Одним із призів було запрошення виступити у збірному концерті разом з іншими переможця-

ми конкурсу в нью-йоркському Карнегі-Холі.

«Я колись у Харкові вчилася і жила в інтернаті для обдарованих дітей разом із дівчиною Машею. Ми з нею, можна сказати, виростили в одній кімнаті. Перед тим як їхати з Харкова, мені Маша сказала, що їй наснився сон, ніби вона — відома співачка, живе в Нью-Йорку, а я приїжджаю і граю концерт у Карнегі-Холі. І ось п'ять років тому вона переїхала до Нью-Йорка і цього року при-

Богдана Півненко — «українська Паганіні у спідниці». Фото з власного архіву.

йшла на мій концерт у Карнегі-Хол. І ось тепер скажіть, що такого в житті не буває», — розповідає Богдана Півненко.

Заслужена артистка України Богдана Півненко каже, що виступати в Карнегі-Холі — мрія кожного артиста, тому

вона надзвичайно рада, що їй випала можливість показати себе світові.

Нагадаємо, Богдана Півненко — солістка Національного ансамблю солістів «Київська камерата», учасниця дуету з піаністкою Анною Хмарою. ■

Микола ХРІСНКО,
член Національної спілки
журналістів України

Нещодавно київське видавництво «Фенікс» за фінансової підтримки Київської міської ради видрукувало документальну книжку під назвою «Анатолій Пашкевич», яку написав журналіст-«чорнобильець» Володимир Костенко. Вона про відомого українського композитора — творця незабутніх пісень «Степом, степом...», «Мамина вишня», «Тече Дніпро», «Хата моя, біла хата»...

Журналіста Володимира Костенка і композитора Анатолія Пашкевича багато років пов'язувала в Чернігові щира й вірна дружба. Перед смертю Анатолій Максимович передав саме цьому журналістові весь свій особистий архів. Після тривалої роботи в прес-агентстві Чорнобильської АЕС Володимир Костенко, працюючи вже на Українському радіо, по смерті Анатолія Максимовича Пашкевича почав наполегливо працювати над майбутньою документальною книгою під лаконічною назвою — «Анатолій Пашкевич». Але саме в той період склалася надзвичайно драматична ситуація: Володимир Костенко тяжко захворів (онкологія) і 23 лютого 2013 року помер. Перед смертю він заповів своїй дружині Анні Костенко і радіо-журналістці Неллі Даниленко завершити до кінця його книгу про А. М. Пашкевича і випустити її у світ.

І ось нарешті це видання (дуже вдало доповнене майже чотирма десятками документальних фотографій про творче життя народного артиста, художнього керівника, композитора і диригента знаменитих хорів у різні роки в Житомирі, в Черкасах, у Києві, в Луцьку та в Чернігові) у руках читачів. Саме в Черкасах у листопаді 1966 року вперше прозвучала відома тепер у всьому світі пісня «Степом, степом...» на слова Миколи Негоди, що стала величчям і вічним пам'ятником всім українським матерям, які втратили на війні своїх синів. Цю пісню Черкаський народний хор під керівництвом Анатолія Пашкевича виконував понад 2 тисячі разів у різних країнах світу. Артисти співали українською мовою, але люди різних національностей слухали цей шедевр стоячи, вражені його емоційною глибиною...

Анатолій Пашкевич писав, крім музики, ще й вірші, новели та оповідання. (Вони

КНИЖКОВА ШАФА

На вершинах
«атомного Евересту»
і КіліманджароЖурналіст Володимир Костенко написав
книжку про творця музики «Маминої вишні»

Анатолій Пашкевич і Раїса Кириченко — перші лауреати премії імені Дмитра Луценка «Осіннє золото». Початок 2000-х років. Фото надане укладачами книжки.

вийшли у 1994 році окремою книгою «Мамина вишня» у київському видавництві «Веселка»). Найулюбленишим поетом у цього композитора був Василь Симоненко. Саме на його слова була створена пісня під назвою «Синові...» (Частина тексту з вірша «Лебеді материнства»). Так сталося, що Анатолій Пашкевич помер 8 січня 2005 року, якраз на день народження поета Василя Симоненка, котрий, за словами дружини композитора Тетяни Пашкевич, для її чоловіка «був за рідного брата». Вони й поховані поруч на одному кладовищі в Черкасах...

Глибоко врізаються у свідомість і в пам'ять слова Анатолія Пашкевича про свою Батьківщину: «Україна — це наші мами, батьки. Україна — це наші могили. Україна — це наші радощі, біди, наша пам'ять. Україна — це весь великий світ!» Врізаються і сло-

ва, якими характеризує себе: «Вважаю себе хліборобом, який вирощує хліб, хліб духовний. Стараюся, щоб він був без остяків».

І насамкінець слова заслуженого працівника культури України Людмили Засенко (дівоче прізвище Кикоть), яка співала у Черкаському народному хорі з 1967 по 1969 роки: «Дійсно, наш незабутній Анатолій Максимович Пашкевич був і залишається у народно-пісенній стихії таким авторитетом, як Ньютон у фізиці чи Менделєєв у хімії. А журналіст Володимир Іванович Костенко створив про цього знаменитого композитора-самородка яскраву, глибоку й масштабну документальну книгу. І навіть смерть журналіста-дослідника не зупинила цю складну роботу, бо її завершили і донесли читачам дружина Володимира — Анна Костенко і його колега — радіожурналістка Нелля Да-

ниленко. Спасибі їм за це!»

Склалося так, що з Володимиром Костенком я працював кілька років у прес-агентстві Чорнобильської АЕС. Разом із ним ми першими серед журналістів піднялися 15 серпня 1995 року на дах «саркофага» і в надзвичайно складних умовах провели фотозйомку і зробили диктофонні записи на так званій «Білій плямі», де спеціалісти Чорнобильського будівельно-монтажного підприємства проводили герметизацію покрівлі об'єкта «Укриття». Робоча зміна у високих радіаційних полях тривала тоді від 5 до 20 хвилин. Це значно менше, ніж вихід космонавтів за межі корабля у відкритий Космос...

Пізніше, 19 травня 1998 року, ми з Володимиром Костенком у супроводі розвідників-дозиметристів теж першими й останніми серед журналістів піднялися на верхівку вентиляційної труби колишнього 4-го енергоблоку Чорнобильської АЕС. (Висота від землі — 150 метрів). Саме тоді спеціалісти Київського акціонерного товариства «Укренергомонтаж» у фантастично складних умовах здійснювали унікальні роботи для зміцнення стійкості вентиляційної труби над «саркофагом». Висота цієї металеві труби від даху об'єкта «Укриття» — 75 метрів, діаметр — 9 метрів, вага — 330 тонн... Наша розповідь про все побачене і пережите тоді на вершині «атомного Евересту» облетіла півсвіту...

На верхівку вентиляційної труби над «саркофагом» ми з Володимиром Костенком піднялися товаришами, а спустившись вниз на Землю — стали друзями.

На засніжену вершину Кіліманджаро (це найвища гора в далекій Африці) Володимир Костенко піднявся 31 січня 2010 року в складі альпіністської групи, а на Говерлу — найвищу гору України — здійснив одиночне сходження у листопаді 2011 року. І зробив звідти свій останній репортаж для Українського радіо...

Тоді Володимир вже відчував, що вершина Говерли — це його остання четверта висота. Але журналіст помилювався, бо останньою — п'ятою — висотою стала для нього не Говерла, а книга «Анатолій Пашкевич», у яку він вклав усі свої останні сили.

Якщо хочете прочитати написане Володимиром Костенком, звертайтеся у бібліотеки Києва. Там уже є ця книжка... ■

■ ЧАС «Т»

Недолюбленість як зцілення

У Києві інсценізували Франца Кафку

Валентина САМЧЕНКО

Однією з театральних прем'єр у Києві, яка наповнює глядачів істинними смислами, стало «Перетворення» Театру на Липках. У виставі режисер Олег Мельничук поєднав однойменний твір народженого у Празі Франца Кафки і біографію письменника: спрагу творчості, кохання, складні взаємини з батьком і хворобу на туберкульоз.

Про Грегора Замзу, який раптово перетворюється на комаху, Франц Кафка написав 29-річним. Звичайно, «Перетворення» належить до літератури абсурду. Втім саме така форма дає поштовх до глибинних роздумів: чи у будь-якій подобі людина потрібна найближчим і до якої межі вони здатні сприймати інакшість. Ця тема тісно переплітається у виставі з біографією Франца Кафки, прагнення писати якого не надто підтримувалося сім'єю. Деспотизм батька яскраво передає у виставі спогад про те, як за непослух дитину виставляють у темні ночі до ранку — на роки вселивши тим страх і відчут-

«Перетворення». Грегор.

тя нерозуміння. А взаємини, характер і комплекси формують саме такі деталі.

Вистава про недолюбленість — так характеризує своє дітище Олег Мельничук. «Про недостатню увагу до дітей — вона може накопичуватися. І це може створити монстрів і потвор. «Наші діти помстяться нам за те, в чому ми самі грешилися перед власними батьками» — це слова Кафки», — каже режисер, який у «Перетво-

ренні» ще й сценограф, художник по костюмах та музичний оформлювач. Київському театру виставу запропонував Олег Мельничук. Він працює режисером у Берегівському угорському театрі, створеному 1993 року. Вистави угорською мовою закарпатського колективу частіше показують за кордоном, аніж в Україні. (Нині працюють над можливістю робити синхронний переклад, щоб презентувати постановки на вітчизня-

Сім'яка: у ролях матері і батька заслужені артисти Анжеліка Гирич та Олександр Вілков. Фото зі сторінки театру у «Фейсбуці».

них сценах). До речі, це друга вистава режисера-постановника у Театрі на Липках — із 2009-го йде «Шинель» за Миколою Гоголем. У ній Олег Мельничук постає теж у кількох іпостасях — сценографа, художника і художника по костюмах.

«Перетворення» — вистава технічно складна. Як майже кожна постановка у Театрі на Липках — багаторівнева: не дуже велику сцену використовують у кількох площинах. І це посилює сприйняття багатограних взаємин і проблем.

Глядач перебуває у просторі холодної матерії, холодних предметів, холодної чорно-білої фактури. (Зокрема, використовують справжні ліжечка для новонароджених, із пологового будинку №1). Але є і тепле на сцені: материнська готовність любити дитину за будь-яких обставин і віддане юне кохання.

Батька у виставі грає заслужений артист Олександр Вілков. Роль матері почергово виконують заслужена артистка Анжеліка Гирич та Інна Белікова. У виставі

три виконавці Грегора: Ігор Пінчук, Єгор Литвинов, Сергій Гирич. Кафка — це Руслан Гофуров або В'ячеслав Кошелєв. Любляча Феліца, з якою у реальному житті Кафка був двічі заручений, втім до весілля справа так і не дійшла, — Дар'я Кривошей та Анісія Стасевич.

«Глядач вийде емоційно перевантаженим, може (погане слово), емоційно прибитим», — каже Олег Мельничук. Але це той стан, який дає змогу переоцінювати свою поведінку і працювати над помилками. ■

■ ДУХОВНІСТЬ

«Сьогодні не байдуже, що буде завтра»

Творчим містком між Кримом і материковою Україною є літературний конкурс для дітей

Наталія ОСИПЧУК

Попри невеселі прогнози, Всеукраїнський літературний конкурс для дітей «Ми — діти твої, Україно!» успішно фінішував у Києві. Питання: чому прогнози щодо проведення конкурсу були геть позбавлені оптимізму? Усе просто. Конкурс відбувся завдяки усім небайдужим людям, залюбленим у рідне слово. Без жодної державної підтримки. А підтримка держави була б не зайвою, хоча б заради підтримки українців, які залишилися у Криму і не відчуралися рідної мови.

А започаткував конкурс «Ми — діти твої, Україно!» наприкінці дев'яностих років кримський поет, редактор відділу літератури тижневика «Кримська світлиця» Данило Кононенко з метою виявлення та підтримки літературних талантів серед юних мешканців Криму. Ініціатива Данила Кононенка здобула чимало прихильників серед юних літераторів Кримського півострова. Щорічно кількість конкурсантів збільшувалася, а якість робіт свідчила про їх творчий потенціал. Годі говорити, що після окупації Криму було не до конкурсу. Данило Кононенко важко переживав усі події, які відбувалися в Україні. Його серце просто не витримало тієї величезної напруги. 15 січня 2015 року Данила Кононенка не стало. Дочка пое-

та згадувала, що останніми словами Данила Кононенка були: «Бідна моя Україно!».

«Не стало Данила Кононенка. Видатний поет і перекладач, журналіст, публіцист. Безкомпромисний, непоступливий у боротьбі з українофобами. Загинув на інформаційній війні, де він був на передньому краї, в тилу у ворога. Голова Кримської організації Національної спілки письменників, один із засновників першої української громадсько-політичної та літературної газети в Криму «Кримська світлиця», — так відгукнулася на смерть поета Наталя Дзюбенко-Мейс. Над усіма збірками поета Данила Кононенка можна було поставити епіграфом його поетичні рядки: «Мені в стократ сьогодні не байдуже, що буде завтра на моїй землі». Здавалося б, про україномовні конкурси на півострові можна було забути надовго. Проте українці, що залишилися на півострові, не дали загинути конкурсу «Ми — діти твої, Україно!».

Завдяки головному редактору «Кримської світлиці» Віктору Качулі конкурс відродився у 2016 році у статусі всеукраїнського. Неабияких зусиль доклав до його відродження Олександр Польченко, в минулому актор, режисер, ведучий українських програм «ДТРК Крим». Він розповів, що через соціальні мережі закликав співвітчизників підтримати кон-

курс «Ми — діти твої, Україно!» імені Данила Кононенка. На жаль, фінансової підтримки було недостатньо, а це означало, що конкурс опинився під загрозою. «І от напередодні Міжнародного дня театру, після мого чергового заклику підтримати конкурс із кримським корінням і слів: «Не стій осторонь, підтримай майбутнє України», через декілька годин я продивився сторінку і знайшов один-єдиний коментар: «Звичайно, не буду осторонь і підтримаю Всеукраїнський літературний конкурс. Підпис — Іван Бернацький», — згадує Олександр Польченко.

І зізнається: нічого випадкового у житті не буває. Випускник Київського театрального інституту імені Карпенка-Сарого, Олександр Польченко своєю акторською діяльністю розпочав у Волинському музично-драматичному театрі. Там уперше і побачив на сцені Івана Бернацького, який у 1976 році був одним із провідних акторів Волині. Іванові Бернацькому судилося 18 років служити у Львівському академічному національному театрі ім. Марії Заньковецької. Зіграв у театрі і кіно понад 100 ролей. Потім були США, своя театральна студія і, нарешті, свій театр.

«Сьогодні народний артист України Іван Бернацький — вдома людина серед художньої

та громадської еліти Нью-Йорка. Він той, хто в далекій Америці розбудовує навколо себе український світ, — розповідає Олександр Польченко. — Адже Івана там добре знають як одного з колекціонерів, який має велику колекцію українського одягу — це жіночі і чоловічі українські костюми кінця XIX — початку XX століть. У його колекції також є опинки (запаски), пояси, фартухи, намиста, вишиті рушники та сорочки — все те, що давно стало справжнім скарбом українського народу». Український театр Івана Бернацького відомий не лише в США. Усі актори цього театру — вихованці театральної студії Івана Бернацького. Раніше такого українського театру не було. Бернацький був першим, хто українським Шевченковим словом зумів підкорити не тільки україномовного, а й англомовного глядача. Організатори конкурсу переконані, що залишитися осторонь конкурсу, і тим самим не підтримати українців, Іван Бернацький не міг.

Як повідомив голова оргкомітету конкурсу, головний редактор «Кримської світлиці» Віктор Качула, на конкурс було подано приблизно сто заявок із різних областей України; серед них 8 — з анексованого Криму. Гран-прі виборов львів'янин Роман Бабій. Перше місце у номінаціях «Проза»

і «Поезія» посіла Ілона Котовицкі з Київщини, а перемогу в номінації «Публіцистика» розділили Катерина Гетало з Херсонщини та Мирослава Терещенко з Київщини.

«І ті, хто залишився у Криму, і вимушені переселенці завдяки конкурсу засвідчили, що залишається творчий, духовний місток між Кримом і материковою Україною, — сказав Віктор Качула. — Мені здається, що повертати Крим будете саме ви, учасники конкурсу. І повертати будете словом, душею, піснею. Для того щоб повернути Крим на століття».

Відродження літературного конкурсу «Ми — діти твої, Україно!» на всеукраїнському рівні, без сумніву, є гідним пам'ятником письменникові Данилу Кононенку. Адже він був незмінним головою журі конкурсу впродовж десяти років, відколи його проводили в Криму. Цьогорічний конкурс проклав творчий місток між українцями Криму і материковою Україною, підтвердив високий літературний рівень творів-переможців. Важливий іще один аспект. У плині повсякденного життя варто не забувати, що на території окупованого Криму залишаються українці, які часто відчувають себе забутими, залишеними напризволяще. «Особливо потрібно проводити зустрічі у школах, — переконаний Олександр Польченко. — На жаль, діти мало обізнані з подіями, які відбуваються у Криму». Тож важливо, аби ця тема була повсякчас на слуху, не забувалася і не відходила в тінь. Крим — це Україна. І про це варто не забувати не лише під час різноманітних акцій та заходів, а щодня. ■

■ ПРЕМ'ЄР-ЛІГА

Дострокова урочистість

Уперше з 2014 року програвши «Динамо» в чемпіонаті країни, «Шахтар» отримав історичне, десяте за ліком, національне «золото»

Григорій ХАТА

Передостанній тур чемпіонату країни залишив без відповіді одне запитання, не назвавши лише ім'я володаря останньої єврокубкової путівки. Решта ж турнірних питань, що потребували вирішення, — володар «бронзи» та друга команда, котрій доведеться попрощатися з елітою, — отримали позитивне розв'язання. Наприкінці минулого ігрового уїк-енду також відбулася й урочиста церемонія нагородження чемпіона. Так само, як, власне, й сталося здобуття «гірниками» свого історичного десятого за ліком чемпіонства. Достроково. За тур до завершення першості.

У Києві, за присутності на урочистостях президента «Шахтаря» Ріната Ахметова, котрий, до слова, останнім часом став нечастим гостем на поєдинках свого клубу, донецьким футболістам вручили (очільник ФФУ Андрій Павелко та голова УПЛ Володимир Геннісон) ювілейний комплект золотих нагород.

«Думаю, ми заслужено переживаємо цей щасливий момент завдяки роботі, що зробили впродовж сезону. У цьому році чемпіонат вийшов особливим, і ми були зобов'язані його виграти. Дякую своїм хлопцям за компетентність, повну самовідданість. Цю перемогу ми присвячуємо, зокрема, й нашому президенту. Якщо не на всіх, то хоча б на окремих наших поєдинках він буде присутнім, ми станемо сильнішими в кілька разів», — наводить слова головного тренера «гірників» Пауло Фонсеки офіційний сайт донецького клубу.

Примітно, що урочиста церемонія проходила на тлі першої за останні 2,5 року поразки «Шахтаря» в чемпіонаті своєю головному конкуренту. Оскільки поєдинок 31-го туру між «помаранчево-чорними» та «Динамо» не мав жодного турнірно-

По суті, без боротьби програвши «гірникам» чемпіонат, у його кінцівці динамівці завдали «Шахтарю» першої за багато років поразки в турнірі.

Фото УНІАН.

го значення, португальський очільник донецьких виставив проти «біло-синіх» резервний склад. Як результат, підопічні Сергія Реброва стали другою після «Чорноморця» командою, котра в нинішній першості переграла чемпіона. Обскакали столичні футболісти свого головного конкурента й іще в одному питанні — капітан динамівців Андрій Ярмоленко, оформивши в матчі «дубль», вийшов у лідери бомбардирських пергонів, які раніше очолював аргентинський «гірник» Феррейра.

За тур до фінішу ЧУ прояснилася ситуація і з володарем «бронзи». Цей комплект на-

город уперше в клубній історії здобула луганська «Зоря». У попередньому сезоні бронзові медалі підопічні Юрія Вернидуба, можна сказати, випустили зі своїх рук, віддавши їх «Дніпру». Цього разу конкуренти були не настільки наполегливими. Для донецького «Олімпіка», котрий фінішує наступним, і четверте місце за наступним дебютом у єврокубках — серйозне досягнення.

А от володар минулорічної «бронзи» — «Дніпро» — за підсумками нинішнього сезону розпрощається з елітним дивізіоном. У його славній історії подібних масштабів падіння не спостерігалось. Однак фі-

нансові проблеми, з якими зіштовхнувся клуб, президентом якого, нагадаємо, є олігарх Ігор Коломойський, призвели саме до таких наслідків.

Відтак єдиним невирішеним питанням поточного чемпіонату лишається доля п'ятого місця, володар якого отримує можливість заявитися в Лігу Європи. Обидва претенденти на вільну вакансію — «Олександрія» та «Чорноморець» — у заключному турі змагатимуться з двома найсильнішими колективами ЧУ, відтак, з огляду на вихідні позиції, трохи більше шансів на сприятливий фініш матимуть представники кіровоградського футболу. ■

■ ТАБЛО

Чемпіонат України. Прем'єр-ліга. Другий етап. 31-й тур.

Поєдинки за 1-6 місця

«Олімпік» — «Олександрія» — 0:0

Київ, стадіон «Динамо», 830 глядачів

«Чорноморець» — «Зоря» — 0:1

Гол: Паулінью, 1

Вилучення: Ковалець, 43 («Ч»)

Одеса, стадіон «Чорноморець»,

4700 глядачів

«Шахтар» — «Динамо» — 2:3

Голи: Патрік, 23; Дентіньо, 58 —

Гармаш, 20; Ярмоленко, 52 (пен.), 72

Харків, стадіон «Металіст», 12660

глядачів

Поєдинки за 7-12 місця

«Зірка» — «Сталь» — 0:1

Гол: Васін, 79

Кропивницький, стадіон «Зірка»,

2120 глядачів

«Волинь» — «Карпати» — 0:1

Гол: Гуцуляк, 38

Львів, «стадіон «Україна», 4500

глядачів

«Ворскла» — «Дніпро» — 1:0

Гол: Шарпар, 49

Полтава, стадіон «Ворскла», 1700

глядачів

Турнірна таблиця:

	І	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	31	25	4	2	65-23	79
2. «Динамо»	31	20	4	7	67-32	64
3. «Зоря»	31	15	6	10	43-31	51
4. «Олімпік»	31	11	11	9	33-42	44
5. «Олександрія»	31	10	9	12	40-42	39
6. «Чорноморець»	31	10	8	13	24-35	38
	І	В	Н	П	М	О
7. «Ворскла»	31	11	8	12	32-32	41
8. «Сталь»	31	11	7	13	27-31	40
9. «Зірка»	31	9	7	15	28-41	34
10. «Карпати»	31	8	9	14	33-40	27*
11. «Дніпро»	31	8	13	10	31-37	22*
12. «Волинь»	31	3	4	24	14-51	7*

* — згідно з рішеннями ДК ФІФА

«Карпати», «Волинь» позбавлені 6 турнірних очок, «Дніпро» — 15.

Бомбардири: Ярмоленко («Динамо») — 14, Феррейра («Шахтар») — 13.

Перша ліга. 33-й тур. «Буковина» — «Геліос» — 1:1, «Верес» — «Черкаський Дніпро» — 0:0, «Тернопіль» — «Нафтовик» — 0:0, «Колос» — «Миколаїв» — 5:3, «Авангард» — «Іллічівець» — 2:1, «Десна» — «Оболонь-Бровар» — 2:2, «Скала» — «Полтава» — 3:1, «Гірнико-Спорт» — «Арсенал-Київ» — 1:0, «Інгулець» — «Суми» — 1:3. Лідери: «Іллічівець» — 80, «Десна» — 73, «Верес» — 67, «Колос» — 57, «Геліос» — 55, «Авангард» — 52.

Бомбардир: Степанюк («Верес») — 24.

■ ФУТБОЛЬНА МОЗАІКА

Олексій ПАВЛИШ

Англія

Переможець останнього розіграшу АПЛ — «Челсі» — не зміг оформити «золотий дубль»: у фіналі національного Кубка «аристократи» мінімально поступились «Арсеналу». Для «канонірів», котрі, нагадаємо, вперше за 20 років не вийшли в Лігу чемпіонів, це — єдиний трофей у сезоні. Загалом же в активі «Арсеналу» 13 кубків (рекордний показник).

Завершення сезону на мажорній ноті, схоже, допоможе тренеру «гармашів» Арсену Венгеру залишитися на посаді: під його керівництвом «Арсенал» уже 7 разів виграв найстаріший турнір світу.

Тим часом в АПЛ продовжують роздавати нагороди героям сезону — найкращим гравцем чемпіонату за версією вболівальників став нападник «Тоттенгема» Гаррі Кейн.

Кубок. Фінал. «Арсенал» — «Челсі» — 2:1 (Санчес, 4; Ремзі, 79 — Дієго Коста, 77).

Іспанія

Попри невдачі у Прімері та Лізі чемпіонів «Барселона» таки зуміла завершити сезон з трофеєм — у фіналі Кубка Короля «блаугранас» «на класі» здолали «Алавес» завдяки результативним діям зіркових Мессі та Неймара. Це, до речі, була остання гра Луїса Енріке на тренерському містку каталонців. За чутками ЗМІ, у наступному сезоні наставником «Барселони» буде Ернесто Вальверде.

Минулого уїк-енду відбувся також товариський матч між легендами мадридського «Атлетико» та збірною зірок футболу, за яку, окрім всесвітньо відомих Роналдіньо, Зіко та Зеєдорфа, грав і українець Андрій Ярмоленко: капітан «Динамо» вийшов на поле у другому таймі поєдинку і встиг відзначитися забитим м'ячем.

Кубок Короля. Фінал. «Барселона» — «Алавес» — 3:1 (Мессі, 30; Неймар, 45; Алькасер, 45+3 — Тео Ернандес, 33).

Товариський матч. «Леген-

ди «Атлетико» — Збірна зірок світу — 4:5 (Ярмоленко (3) — із 46 хв., гол).

Італія

Останній тур Серії А ознаменувався прощальною грою легендарного капітана «Роми» Франческо Тотті: 40-річний нападник востаннє вийшов на поле у складі римлян після 25 успішних сезонів (783 матчі, 307 голів та 197 передач). У поєдинку проти «Дженоа» він допоміг «вовкам» здобути вольову перемогу та утриматися на другому місці.

А звання найкращого бомбардира першості розділили між собою Дріс Мертенс із «Наполі» та партнер Тотті по атаці «Роми» Едін Джеко, в обох — по 30 точних ударів.

Серія А. 38-й тур. «Болонья» — «Ювентус» — 1:2 (Тайдер, 52 — Дібала, 70; Кін, 90+4), «Аталанта» — «К'єво» — 1:0, «Кальярі» — «Мілан» — 2:1, «Рома» — «Дженоа» — 3:2 (Джеко, 10; Де Россі, 74; Перотті, 90 — Пеллегрі,

3; Лазовіч, 79), «Сампдорія» — «Наполі» — 2:4 (Квальярелла, 50; Лінетті, 90 — Мертенс, 36; Інсіньє, 42; Гамшик, 49; Кальєхон, 65), «Палермо» — «Емполі» — 2:1, «Кротоне» — «Лацио» — 3:1, «Торіно» — «Сассуоло» — 5:3, «Фіорентина» — «Пескара» — 2:2, «Інтер» — «Удінезе» — 5:2. Підсумкове турнірне становище: «Ювентус» — 91, «Рома» — 87, «Наполі» — 86, «Аталанта» — 72, «Лацио» — 70, «Мілан» — 63.

Бомбардири: Мертенс («Наполі»), Джеко («Рома») — 30, Беллотті («Торіно») — 26.

Німеччина

До бронзи в Бундеслізі дортмундська «Боруссія» додала і національний Кубок — третій поспіль. Суперник «бджіл» по фіналу — «Айнтрахт» із Франкфурта — окрім почесного трофею міг здобути і пряму путівку в груповий раунд Ліги Європи, але своїм шансом не скористався.

Кубок. Фінал. «Айнтрахт» (Ф) — «Боруссія» (Д) — 1:2 (Рєбіч, 29 — Дембеле, 8; Обамеянґ, 68 (пен.)).

Франція

Не отримав місця у єврокубках і «Анже», поступившись у фіналі іменитому «ПСЖ». Для парижан це також третій поспіль трофей.

Кубок. Фінал. «Анже» — «ПСЖ» — 0:1 (Сіссоко, 90+1 (у своїй ворота)).

Ліга 1. Перехідні матчі. «Лор'ян» — «Труа» — 0:0 (перша гра — 1:2).

Греція

У грецькій суперлізі відбулося українське дербі — АЕКу Дмитра Чигринського протистояв ПАОК Євгена Шахова. У матчі двох претендентів на єврокубки сильнішими були господарі. В активі Чигринського — повний матч, а Шахов пропускав поєдинок через дискваліфікацію.

Суперліга. Боротьба за єврокубки. 5-й тур. АЕК — ПАОК — 1:0 (Чигринський (А) — 90 хв.).

Туреччина

За тур до фінішу «Карабюкспор» Євгена Селєзньова, Андрія Блізніченка та Олександра Рибки йде на 12-му місці, втративши шанси на Лігу Європи.

Суперліга. 33-й тур. «Карабюкспор» — «Кайсеріспор» — 2:2 (Селєзньов — із 73 хв.; Блізніченко — до 85 хв. (обидва — «Кар.»).

Бельгія

Розгромивши «Сент-Трюїден» Романа Безуса, «Генк» Руслана Маліновського вийшов у фінал плей-оф за право грати у другому за престижністю турнірі Старого світу.

Ліга Жупіле. Група Ліги Європи. Плей-оф. Півфінал. «Генк» — «Сент-Трюїден» — 3:0 (Маліновський («Г») — до 71 хв.). ■

Сергій Стаховський
український тенісист-професіонал

«Коли я поступався в матчі першого кола кваліфікації, а мій суперник неймовірно вдало подавав у третьому сеті, подумав, ну, добре, програв, зберу речі й поїду, відпочину, відкладу на тиждень ракетку, побуду з сім'єю й розпочну підготовку до трав'яного сезону».

«ФОРМУЛА-1»

Перегонки для легенд

«Феррарі» вперше з 2001 року відсвяткувало перемогу на Гран-прі Монако

Після тривалої перерви «Феррарі» знову перемогло у Монте-Карло.
Фото з сайту F1news.ru.

Григорій ХАТА

Попри не надто придатні для швидкісних болідів «Формули-1» умови, саме Гран-прі Монако вважають тим місцем, де прагне здобути перемогу будь-який гонщик, будь-якої стайні, особливо тієї, що входить до числа фаворитів «королівських» перегонів. Вузька й підступна траса Монте-Карло — по суті, найкращий екзаменатор для гонщиків із чемпіонськими амбіціями. Не випадково ж тут найбільше перемагали справжні генії «Ф-1» — бразилець Айртон Сенна (шість разів), німець Міхаель Шу-

махер (п'ять перемог) та француз Ален Простом (чотири тріумфи).

«Своєю» була траса в Монте-Карло й для чинного наразі чемпіона «Формули-1» Ніко Росберга, котрий, нагадаємо, щойно здобувши титул, завершив кар'єру. У місті, де розташована його резиденція, німецький гонщик тріумфував тричі, включно з роком здобуття чемпіонського титулу.

Закономірними в цьому плані виглядали очікування запеклої боротьби на цьогорічному Гран-прі Монако між титулованими лідерами двох найсильніших команд пелотону — чотириразовим

чемпіоном світу Себастьяном Феттелем з «Феррарі» та володарем трьох «корон», Льюїсом Хемілтоном з «Мерседеса».

Утім проблеми, що виникли у британця під час суботнього відбору, не дозволили йому пробитися до заключного етапу кваліфікації (14-й результат), автоматично відсторонивши його від розподілу призових місць. Натомість «поул-позишн», власник якого в Монте-Карло здобуває вагомий шанс на перемогу, розіграли два пілоти «Скудерії». У протистоянні Феттеля та Райкконена несподівано — вперше в сезоні — кваліфікаційний успіх дістався фіну.

ТАБЛО

Чемпіонат світу. 6-й етап. Гран-прі Монако. Залікова десятка: 1. Феттель. 2. Райкконен (обидва — «Феррарі») — відставання 3,145 сек. 3. Рікк'ярдо («Ред булл») — +3,745. 4. Боттас («Мерседес») — +5,517. 5. Ферстаппен («Ред булл») — +6,199. 6. Сайнс («Торо росо») — +12,038. 7. Хемілтон («Мерседес») — +15,801. 8. Грожан («Хаас») — +18,150. 9. Масса («Уільямс») — +19,445. 10. Магнуссен («Хаас») — +21,443.

Особистий залік: Феттель — 129, Хемілтон — 104, Боттас — 75, Райкконен — 67, Рікк'ярдо — 52, Ферстаппен — 45, Перес — 34, Сайнс — 25, Масса — 20...

Кубок конструкторів: «Феррарі» — 196, «Мерседес» — 179, «Ред булл» — 97, «Форс Індія» — 53, «Торо росо» — 29, «Уільямс» — 20, «Хаас» — 14, «Рено» — 14, «Заубер» — 4, «Макларен» — 0.

Після невдачі на попередньому Гран-прі в Барселоні, коли вже на першому колі Кімі через аварію завершив гонку, його бажання реабілітуватися виглядало цілком обґрунтованим. Утім, розпочавши перегони з першого місця, завершити на аналогічній позиції самі перегони фінському гонщику не вдалося. «Не можу сказати, що я почуваюся добре. Це той день, коли можна сказати, що я міг досягти більшого», — у традиційній холодній манері Райкконен зробив підсумок ювілейного, 75-го за ліком, Гран-прі Монако, котре завершилося для нього другим місцем на подіумі.

Важко сказати, чи отримав перед гонкою від керівництва «Феррарі» фін якісь настанови, пов'язані з необхідністю слідувати командній тактиці. Утім з минулого досвіду, коли між пілотами «Скудерії» чітко прослідкувався поділ на першого та другого, можна зробити висновок, що минулої неділі в Монте-Карло Райкконену таки довелося поступитися своїми персональними амбіціями на користь колективного успіху. Трохи раніше, ніж партнер по команді, заїхавши до боксів, Кімі дозволив Феттелю — лідеру загальному заліку пілотів — забезпечити необхідний для майбутнього тріумфу «гандикап». А максимум, на який у непростій для обгонів гонці спромігся головний конкурент Себа в боротьбі за чемпіонство — Хемілтон — підсумкове сьоме місце. Відзначимо, що для «Феррарі» цьогорічна перемога в Монте-Карло стала першою з 2001 року, коли за «червоних жеребців» виступав легендарний Міхаель Шумахер. ■

ТЕНІС

Початок із преамбулою

Українські тенісисти вдало стартували на другому в сезоні турнірі з серії «Великого шолома»

Григорій ХАТА

Відсутність у числі претендентів на цьогорічний «Ролан Гаррос» неперевершеної Серени Уїльямс не могло не вплинути на її колег-тенісисток. Навряд чи хтось із них іще до старту Відкритого чемпіонату Франції-2017 розпочав ділити «шкуру» нездобутого трофею, проте без передчуття можливого тріумфу точно не обійшлося.

Німкеня Ангелік Кербер до Парижа прибула в статусі першої ракетки планети, проте зі сподіваннями додати до своїх перемог на «Аустреліен оупен» та «Ю-Ес оупен» іще й ґрунтовий «шолом» їй довелося розпрощатися вже після першого кола, коли вона сенсаційно в двох сетах поступилася росіянці Катерині Макаровій — 2:6, 2:6. Що вдієш, але, як видно, повільний паризький ґрунт — не найкраще для німкені покриття. З часу початку своєї професійної кар'єри вона далі чвертьфіналу тут жодного разу не проходила. Цьогорічний же результат Кербер у столиці Франції сміливо можна записувати до переліку її антирекордів.

У кар'єрі досвідченого Сергія Стаховського, котрий, мимоволі записавшись до ветеранського клубу, нині намагається відшукати в собі другу молодість, були значно успішніші події, ніж удалий старт на «Ролан Гарросі». Утім, зважаючи на необхідність долати на цьогорічному «РГ»

кваліфікаційний бар'єр, його перемога в першому колі основної сітки має подвійну вагу.

Якщо ж зважити на те, що перед турніром Стаховський переніс ангіну, то його виступ у Парижі вже можна вважати успішним. Зрештою, перегравши у фіналі кваліфікації чеха Яна Сатрала — 3:6, 6:2, 7:6, у стартовому матчі основного турніру 31-річний наш співвітчизник у трьох сетах переграв представника Тайваню Янь-Сунь Лу — 6:3, 6:4, 7:6.

А от для уродженки Миколаєва Катерини Козлової, котра також вдало пододала кваліфікацію «РГ»-2017, стартовий поєдинок головного турніру не приніс задоволення. Потрапивши, згідно з жеребкуванням, на свою доповіденішу співвітчизницю — Лесю Цуренку — 23-річна миколаївка лише й спромоглася, що виграти чотири гейми в першому сеті — 4:6, 0:6.

«Приємно, що нарешті тут змогла пройти до другого кола. Інша справа, що для цього довелося перемогти українку. Утім саме завдяки тому, що я добре знаю гру Каті, я й змогла подолати цей бар'єр», — поділилася своїми подвійними емоціями друга ракетка України Цуренко. При цьому Лєся поскаржилася на складні погодні умови, в яких їй довелося грати. «Перебувала на межі теплового удару», — зізналася вона, визнавши, однак, що в подібних умовах перебувала й її опонентка у стартовому поєдинку. ■

ПЕРЕДПЛАТА-2017

Інтернет для всіх — газета для обраних

Поспішіть передплатити «Україну молоду» на друге півріччя

«Україну молоду» у своїх відгуках і читачі — як зі столиці, так і з глибинки, — і колеги-журналісти оцінюють як головну національну газету держави. Редакція «УМ» і надалі намагається бути гідною такої високої оцінки і вашої уваги, шановні читачі.

Якщо хто з вас, шановні читачі, не встиг передплатити газету на цей рік або не продовжив передплату на наступні місяці, це можна зробити до 5 червня в селах і райцентрах, до 10-го — в обласних центрах та в Києві, і ви отримуватимете «Україну молоду» з 1 липня.

Оформити передплату можна у відділеннях поштового зв'язку, в операційних залах поштамтів, у пунктах приймання передплати, на сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

До наших постійних читачів ми традиційно звертаємося: якщо ви багато років передплатуєте «Україну молоду» — порадьте передплату і своїм родичам, друзям, сусідам, знайомим.

Передплатна вартість «України молодої» на 2017 рік:

на місяць — 54 грн. 13 коп.,
на квартал — 162 грн. 39 коп.,
до кінця року — 324 грн. 78 коп.
Передплатний індекс — 60970

Для організацій, юридичних осіб:
на місяць — 74 грн. 13 коп.,
на квартал — 222 грн. 39 коп.,
до кінця року — 444 грн. 78 коп.
Передплатний індекс — 01555

П'ятничний номер:
на місяць — 19 грн. 30 коп.,
на квартал — 57 грн. 90 коп.,
до кінця року — 115 грн. 80 коп.
Передплатний індекс — 49497

«Укрпошта» додатково за саму процедуру оформлення передплати бере: на місяць — 95 коп., на квартал — 2 грн. 15 коп., на півріччя — 2 грн. 60 коп., на рік — 4 грн. 00 коп.

«Україну молоду» можна прочитати в усьому світі через партнерську мережу PressReader

